Consiliul Raional
Anenii Noi

CARTEA DE IDENTITATE
A RAIONULUI ANENII NOI

35 DE ANI DE INDEPENDENȚĂ
MEMORIE, TRADIȚIE ȘI COMUNITATE

ANENII NOI
2026

NOTĂ EDITORIALĂ

Cartea de identitate a raionului Anenii Noi a fost elaborată în scopul documentării, valorificării și promovării identității teritoriale, istorice și culturale a raionului, precum și al evidențierii patrimoniului, tradițiilor, valorilor comunitare și realizărilor care definesc această comunitate.

Publicația reunește informații și materiale relevante despre localitățile raionului, patrimoniul cultural și natural, tradițiile și obiceiurile păstrate de-a lungul timpului, oamenii și personalitățile care au contribuit la dezvoltarea comunității, precum și despre prezentul și perspectivele de dezvoltare ale raionului.

Elaborarea acestei lucrări se înscrie în contextul aniversării a 35 de ani de Independență a Republicii Moldova și reprezintă o contribuție la păstrarea memoriei colective, promovarea valorilor locale și consolidarea identității comunitare.

Cartea de identitate a raionului Anenii Noi a fost realizată în cadrul proiectului cultural: **„ANENII NOI – 35 DE ANI DE INDEPENDENȚĂ: MEMORIE, TRADIȚIE, COMUNITATE”**

Finanțator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova,
prin Programul Național „Acces la cultură”

© 2026 Consiliul Raional Anenii Noi.
Această publicație este distribuită sub licența Creative Commons Atribuire–Necomercial–FărăDerivate 4.0 Internațional (CC BY-NC-ND 4.0).
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

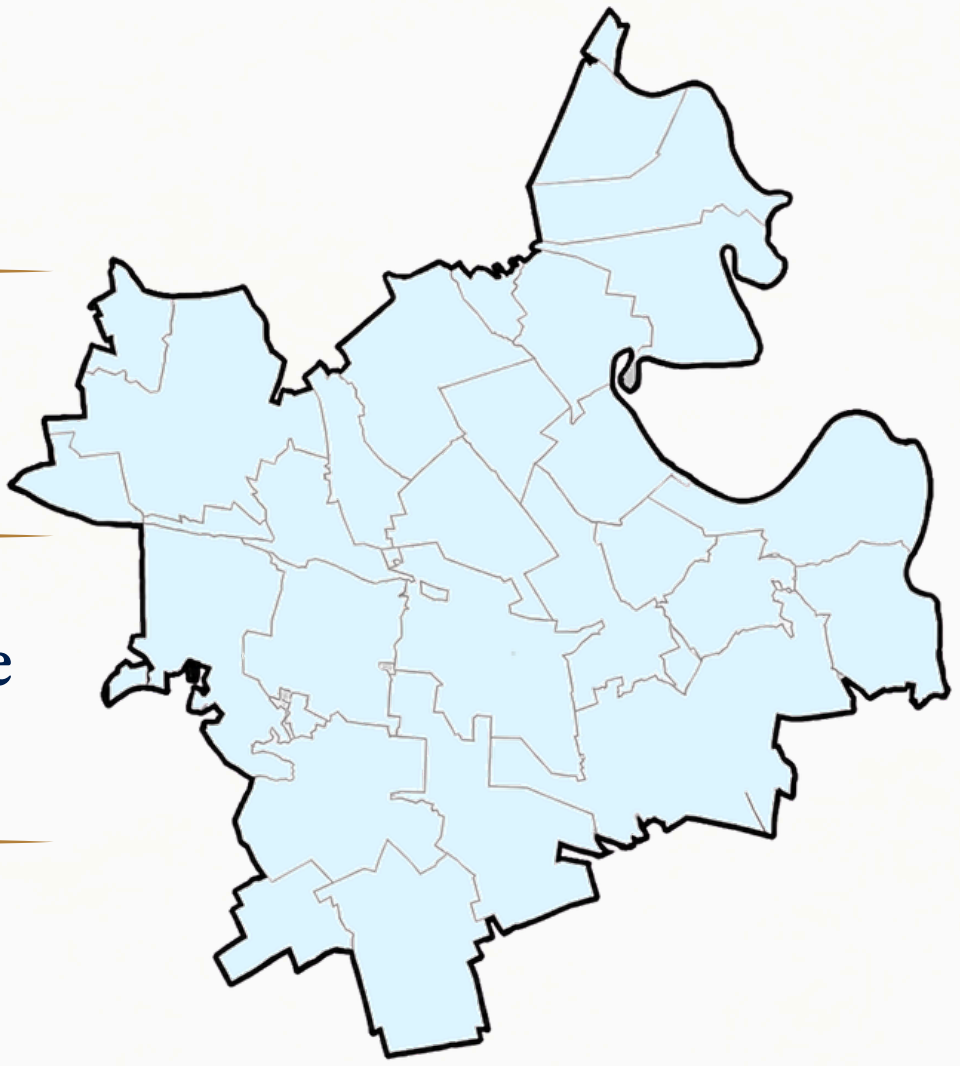
RAIONUL ANENII NOI

MEMORIE • TRADIȚIE • COMUNITATE

Raionul Anenii Noi, situat în partea de sud-est
a Republicii Moldova, pe malul drept al Nistrului,
reprezintă un ținut înzestrat cu frumuseți naturale,
tradiții autentice și comunități de oameni harnici.
De-a lungul celor 35 de ani de independență, raionul
s-a dezvoltat, păstrându-și identitatea, valorile
și patrimoniul cultural. Prezenta carte reflectă istoria
și realitățile contemporane ale raionului Anenii Noi,
evidențiind oamenii, locurile și tradițiile care îi definesc
identitatea, precum și aspirațiile ce îi conturează viitorul.

DESPRE RAION

Populația
57 836 locuitori *(date 2024)*

Suprafața
88.533 Ha

Localități administrative
26 (1 oraș, 25 sate, comune)

Reședința
orașul Anenii Noi

Data înființării
27 Iunie 1731

PREȘEDINȚII
RAIONULUI ANENII NOI
1991 - 2026

Vasile
Pîntea
1990-1991

Anatolie
BARBAROȘIE
1991-1999

Vladimir
VIZDOGA
2003-2015

Alexandru
BARBĂROȘIE
2015-2018

Serghei
RAPCEA
2018-2019

Ion
VICOL
2019-2023

Alexandru
MOISEI
2023-prezent

INSTITUȚII DE INTERES RAIONAL

RAIONUL ANENII NOI - O COMUNITATE PUTERNICĂ

IMSP CENTRU DE SĂNĂTATE RAIONAL ANENII NOI

IMSP Spitalul Raional Anenii Noi asigură asistență medicală specializată populației raionului. Prin serviciile de diagnosticare, tratament și îngrijire, instituția contribuie la protejarea sănătății și la îmbunătățirea calității vieții pacienților

INSPECTORATUL DE POLIȚIE ANENII NOI

Inspectoratul de Poliție Anenii Noi contribuie la menținerea ordinii și siguranței publice, prevenirea și combaterea faptelor ilegale, precum și la protejarea drepturilor, vieții și bunurilor cetățenilor din raion.

UNITATEA DE SALVATORI ȘI POMPIERI ANENII NOI

Unitatea de Salvatori și Pompieri Anenii Noi intervine în cazul incendiilor și în alte situații de urgență. Prin acțiunile de salvare, intervenție și prevenire, aceasta contribuie la protejarea populației și a bunurilor comunității.

INSTITUȚII DE INTERES RAIONAL

RAIONUL ANENII NOI - O COMUNITATE PUTERNICĂ

IP PALATUL DE CULTURĂ ANENII NOI „ZINAIDA JULEA”

IP Palatul de Cultură Anenii Noi „Zinaida Julea” este un important spațiu de promovare a culturii și tradițiilor locale. Aici sunt organizate spectacole, festivaluri, concerte și alte activități care reunesc comunitatea și susțin creația artistică.

BIBLIOTECA PUBLICĂ RAIONALĂ ANENII NOI

Biblioteca Publică Raională Anenii Noi facilitează accesul comunității la cărți, informație și resurse educaționale. Instituția promovează lectura și învățarea continuă, organizând activități culturale și educative pentru diferite categorii de vârstă.

IP CENTRUL DE CREAȚIE A ELEVILOR CIOCÂRLIA

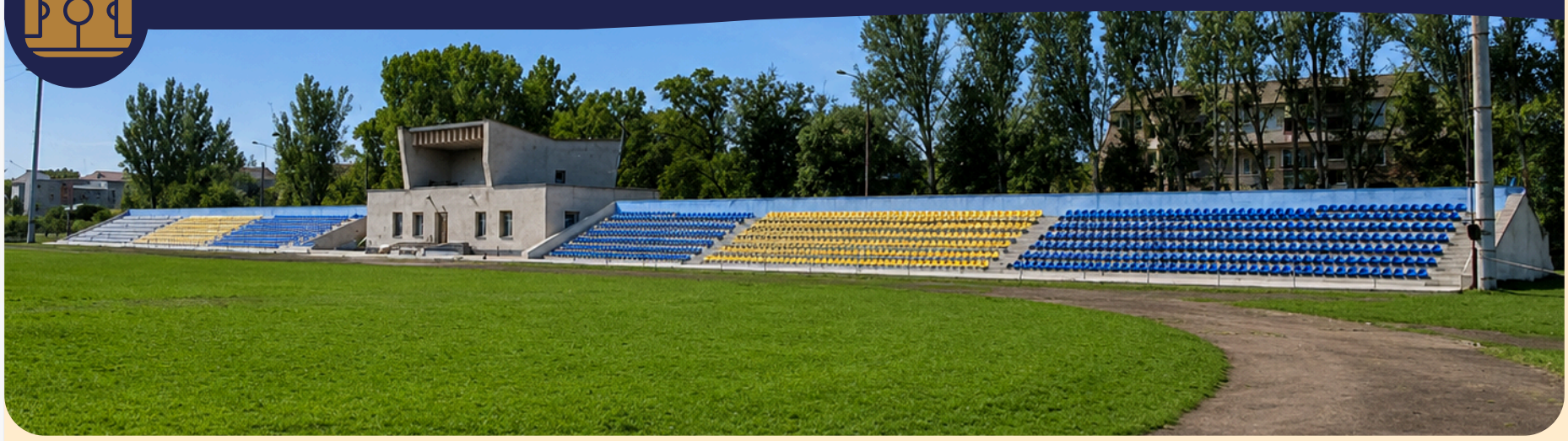

Centrul de Creație a Elevilor „Ciocârlia” oferă copiilor posibilitatea de a-și descoperi și dezvolta aptitudinile prin activități extrașcolare. Instituția susține creativitatea, educația artistică și participarea elevilor la proiecte și manifestări culturale.

INSTITUȚII DE INTERES RAIONAL

RAIONUL ANENII NOI - O COMUNITATE PUTERNICĂ

IP ȘCOALA SPORTIVĂ ANENII NOI

IP Școala Sportivă Anenii Noi contribuie la pregătirea sportivă a copiilor și tinerilor din raion. Prin antrenamente și participarea la competiții, instituția promovează disciplina, perseverența, spiritul de echipă și un mod de viață activ.

IÎ LICEUL TEORETIC „ANDREI STRAISTA “

Liceul Teoretic „Andrei Straistă” este o instituție de învățământ din orașul Anenii Noi, care asigură educația și formarea elevilor. Activitatea liceului urmărește dezvoltarea cunoștințelor, competențelor și valorilor necesare integrării în societate.

IP CENTRUL RAIONAL DE TINERET ANENII NOI

IP Centrul Raional de Tineret Anenii Noi oferă servicii și activități dedicate dezvoltării tinerilor din întregul raion. Instituția încurajează participarea civică, voluntariatul, inițiativa și implicarea activă a tinerilor în viața comunității.

IP TABĂRA DE ODIHNĂ VIIȘOARA

IP Tabăra de odihnă „Viișoara–Anenii Noi”, situată în satul Ciobanovca, oferă copiilor un cadru destinat odihnei, socializării și activităților recreative. Programele organizate contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă și la petrecerea activă a vacanței.

SUMMITUL 2023

COMUNITATEA POLITICĂ EUROPEANĂ

RAIONUL ANENII NOI, BULBOACA, **1 IUNIE 2023**

La 1 iunie 2023, Republica Moldova a găzduit Summitul Comunității Politice Europene (EPC), un eveniment istoric care a reunit lideri din peste 40 de țări europene la Castelul Mimi din Bulboaca, raionul Anenii Noi.

Acest summit a confirmat angajamentul ferm al Republicii Moldova față de valorile europene și a adus în prim-plan rolul important al țării noastre în arhitectura de securitate și cooperare a continentului.

40 DE DELEGAȚII

Lideri de state și guverne, înalți oficiali și reprezentanți ai instituțiilor europene.

DIALOG ȘI COOPERARE

Discuții despre securitate, energie, conectivitate, climă, economie și mobilitate.

UN MESAJ PUTERNIC

Unitate, pace și prosperitate pentru un viitor european comun.

BULBOACA – GAZDA EUROPEI

O comunitate care a demonstrat ospitalitate, implicare și mândrie națională.

Prin găzduirea Summitului Comunității Politice Europene, Republica Moldova a demonstrat că este o țară europeană, angajată în construirea unui viitor sigur, stabil și prosper. La Bulboaca, în raionul Anenii Noi, Castel Mimi a devenit simbolul unei Moldove care deschide porțile Europei și aduce Europa mai aproape de oameni.

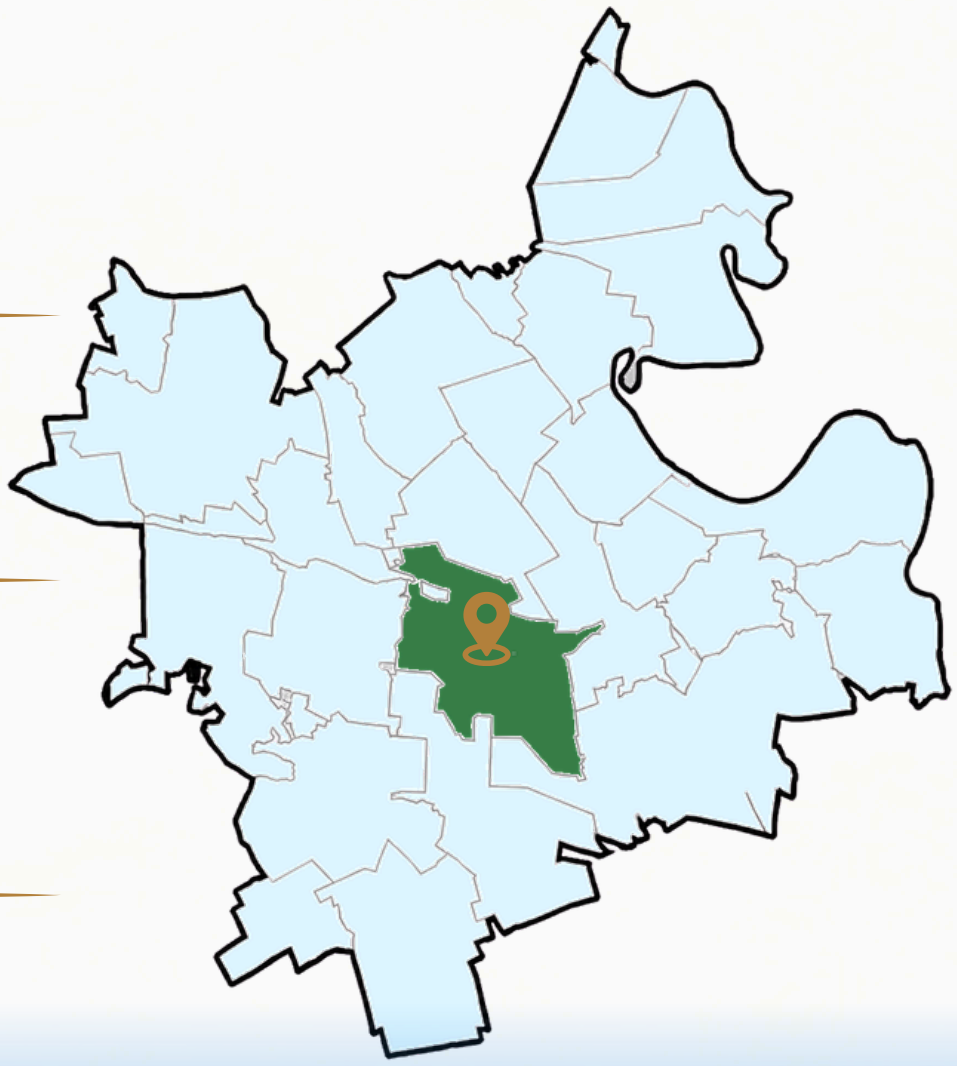

ANENII NOI

Populația
8.970 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
5.184 ha

Data înființării
27 Iunie 1731

REPERELE LOCALITĂȚII

Anenii Noi – orașul în care comunitatea prinde viață

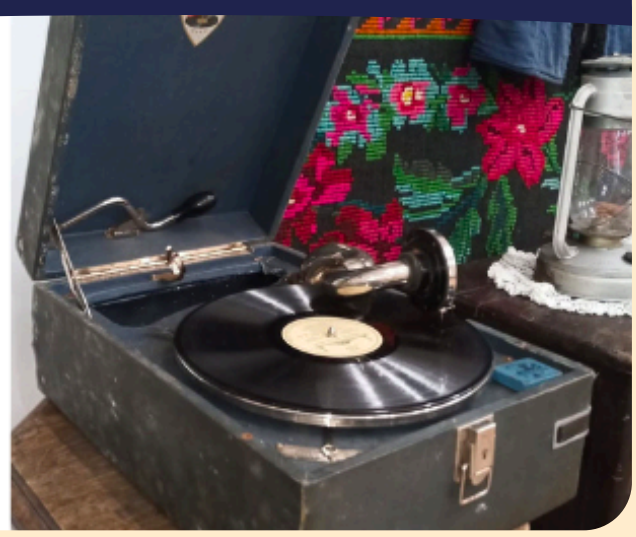

Anenii Noi este un oraș în continuă dezvoltare, în care trecutul se împletește armonios cu prezentul. Instituțiile de cultură și educație, spațiile de recreere și întreprinderile locale reflectă diversitatea unei comunități active, care își păstrează identitatea și privește cu încredere spre viitor.

MUZEUL DE ISTORIE AL ORAȘULUI ANENII NOI

Muzeul păstrează și valorifică memoria orașului prin documente, fotografii și obiecte care ilustrează evoluția localității. Colecțiile sale apropie vizitatorii de trecutul comunității, de oamenii și evenimentele care au contribuit la dezvoltarea orașului Anenii Noi.

HAVUZUL ȘI SCUARUL URBAN

Havuzul și scuarul amenajat oferă locuitorilor un spațiu plăcut pentru odihnă, plimbare și socializare.

SCĂRILE VECHI ALE ORAȘULUI

Scările vechi poartă o valoare istorică pentru locuitorii orașului, reprezentând un spațiu de plimbare și recreere.

SPAȚII DE JOACĂ PENTRU COPII

Terenurile amenajate le oferă copiilor spații sigure pentru joacă, mișcare și petrecerea timpului liber.

BISERICA „SFÂNTUL IERARH NICOLAE”

Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae” este un important lăcaș de cult și un reper al vieții spirituale din oraș. Prin activitatea sa, aceasta păstrează credința, tradițiile și valorile comunității locale.

FERMA DE BOVINE DIN RUSENI

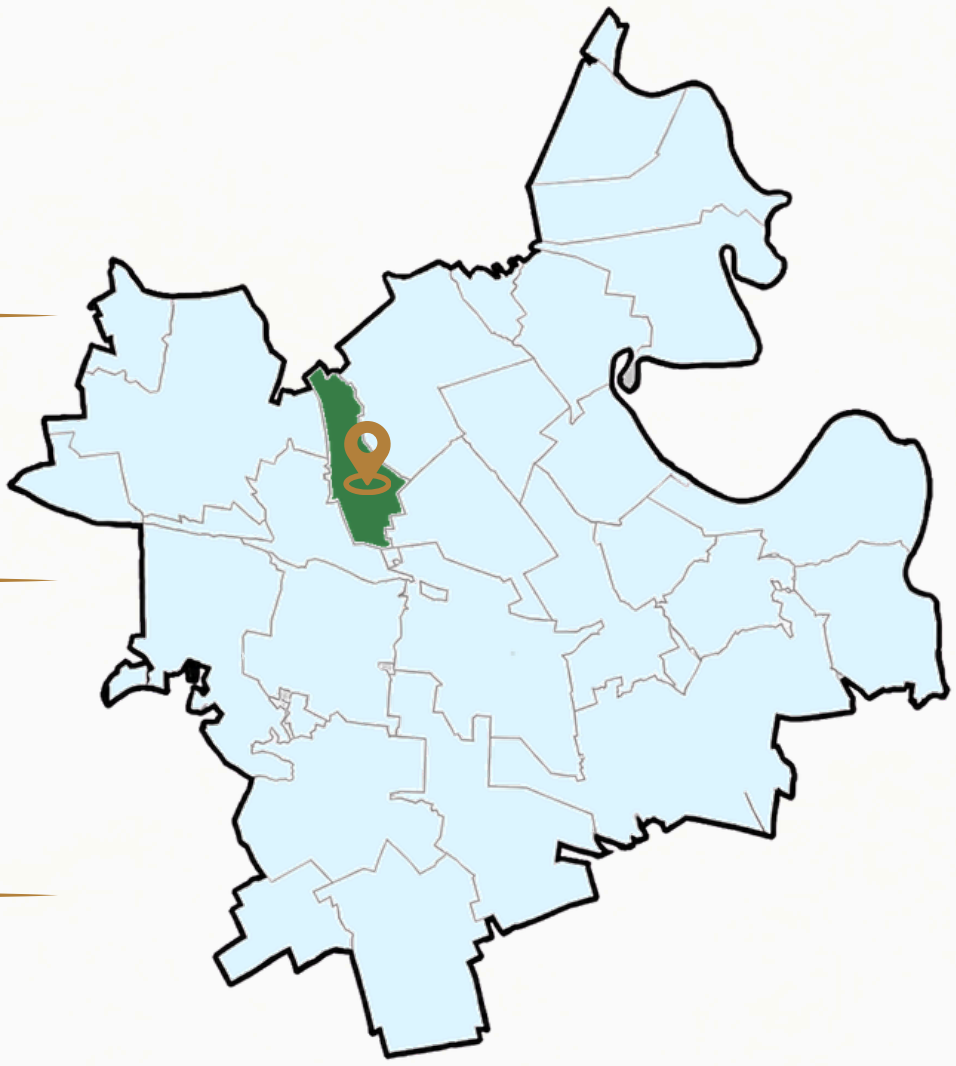
Ferma de bovine din Ruseni reflectă specificul agricol al localității și contribuie la dezvoltarea zootehniei. Activitatea fermei susține producția locală și valorificarea tradiției creșterii animalelor.

BOTNĂREȘTI

Populația
944 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
1.629 ha

Data înființării
1598

REPERELE LOCALITĂȚII

Botnărești-vatră veche, păstrată prin veacuri

Atestat documentar în anul 1598, sub denumirea de Butnărești, satul Botnărești își poartă istoria de-a lungul a peste patru secole. Originea numelui este legată de un vornic numit Butnar, stăpân de pământuri în această zonă.

BISERICA „SFÂNTA CUVIOASĂ PARASCHEVA”

Temelia bisericii din Botnărești a fost sfințită la 13 noiembrie 1937, însă lucrările, întrerupte de război, au fost reluate în 1941. Lăcașul a fost sfințit în toamna anului 1943, iar după perioada în care a fost închis, biserica a fost reconstruită și sfințită din nou la 27 octombrie 1994. Astăzi, edificiul păstrează mărturia continuității vieții spirituale a satului.

IP GIMNAZIUL BOTNĂREȘTI

În anul 1919, la Botnărești a fost deschisă școala primară, marcând o etapă importantă în dezvoltarea comunității. De-a lungul generațiilor, școala a rămas un loc al educației și al formării copiilor satului.

PEISAJUL RURAL

Câmpurile întinse, drumurile și liniștea așezării conturează farmecul rural al Botnăreștiului. Peisajul păstrează caracterul firesc al satului moldovenesc și legătura oamenilor cu pământul și natura.

GRĂDINIȚA DE COPII BOTNĂREȘTI

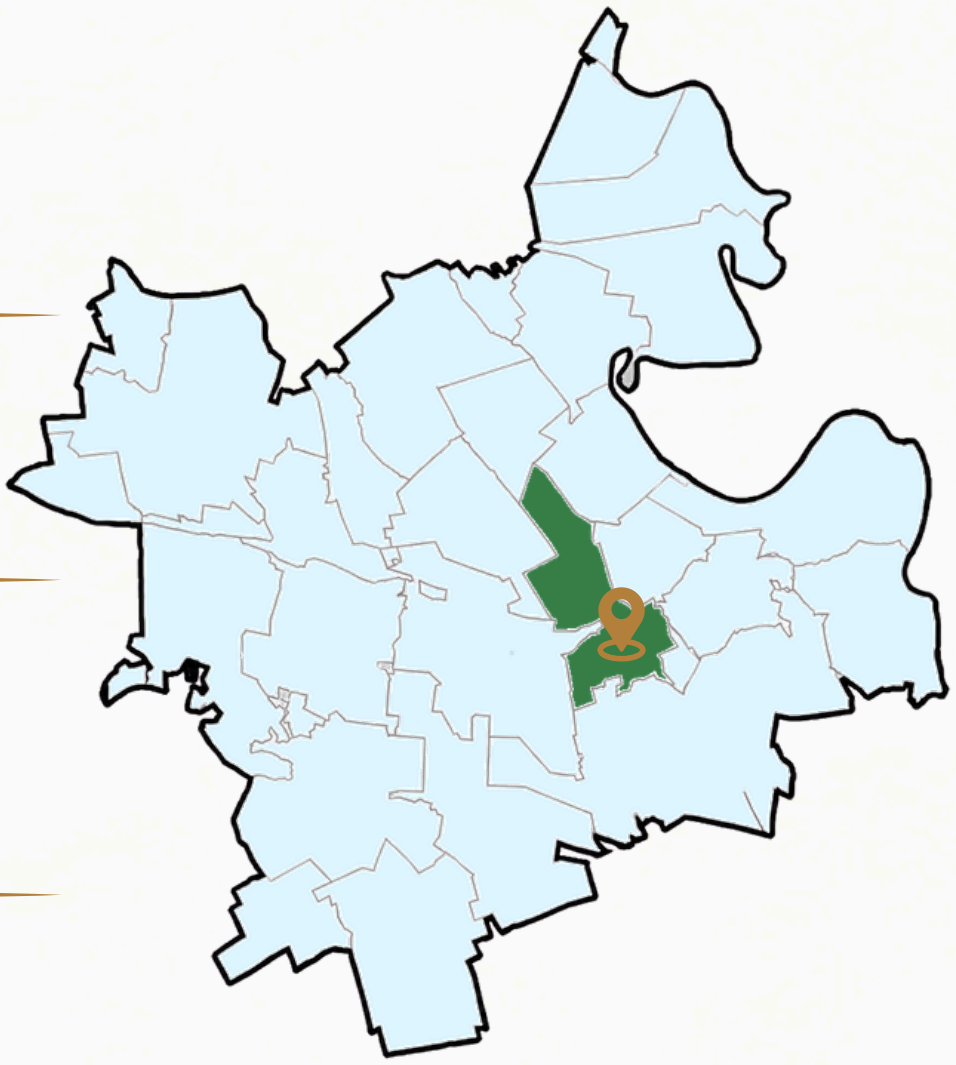

Grădinița din Botnărești oferă copiilor un mediu sigur, prietenos și bine amenajat pentru educație, joacă și dezvoltare. Prin activitățile desfășurate, instituția contribuie la formarea armonioasă a celor mai mici membri ai comunității.

BULBOACA

Populația
3.589 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
3.035 ha

Data înființării
4 iunie 1711

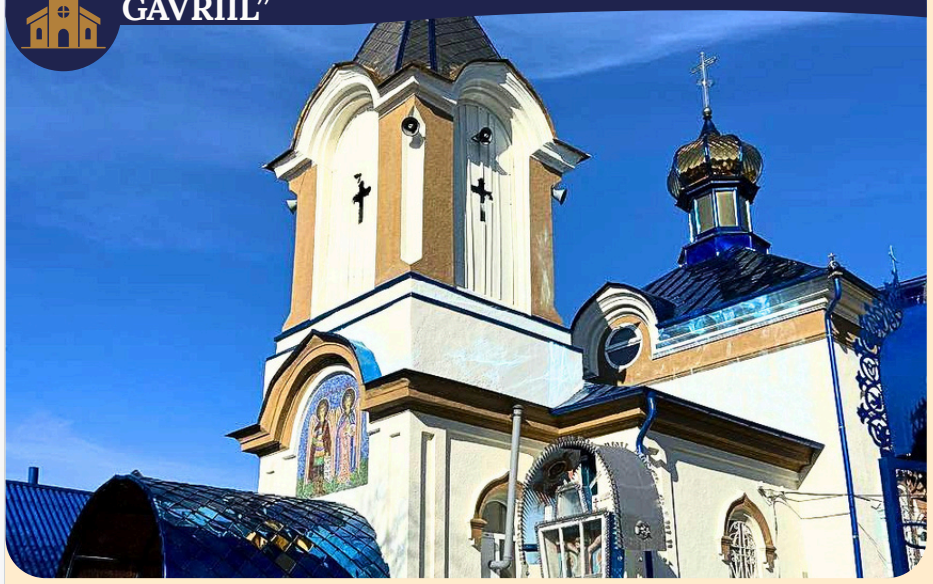
REPERELE LOCALITĂȚII

Bulboaca – tradiție, patrimoniu și ospitalitate

Se spune că, odinioară, râul Bâc forma în această zonă vârtejuri adânci, numite „bulboace”. Din aceste ape și din legendele păstrate de localnici s-a născut numele satului Bulboaca, comunitate în care istoria, cultura și tradițiile se împletesc armonios cu dezvoltarea modernă. Reperele sale reflectă identitatea unei civilizații cunoscute pentru patrimoniul vitivinicol, monumentele istorice și ospitalitatea oamenilor săi.

BISERICA „SFÂNTUL ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL”

Istoria bisericească a satului Bulboaca se întinde pe mai multe generații. Documentele menționează existența unui vechi lăcaș din lemn, urmat de o biserică din piatră, ridicată în anul 1868 cu hramul „Sfântul Arhanghel Mihail”. Păstrând elemente și mărturii ale trecutului, biserica reprezintă o parte valoroasă a patrimoniului spiritual și istoric al localității.

COMBINATUL DE CARNE „MEZELLINI”

Combinatul de carne „Mezellini” îmbină tehnologiile moderne de procesare cu tradiția industriei alimentare, contribuind la dezvoltarea economică a comunității.

FESTIVALUL „LA VATRA SATULUI”

Eveniment cultural dedicat tradițiilor, muzicii și gastronomiei locale, care reunește anual comunitatea și oaspeții satului.

CASTELUL MIMI

Unul dintre cele mai importante monumente de arhitectură vitivinicolă din Republica Moldova și un important centru turistic și cultural.

GARA FEROVIARĂ BULBOACA

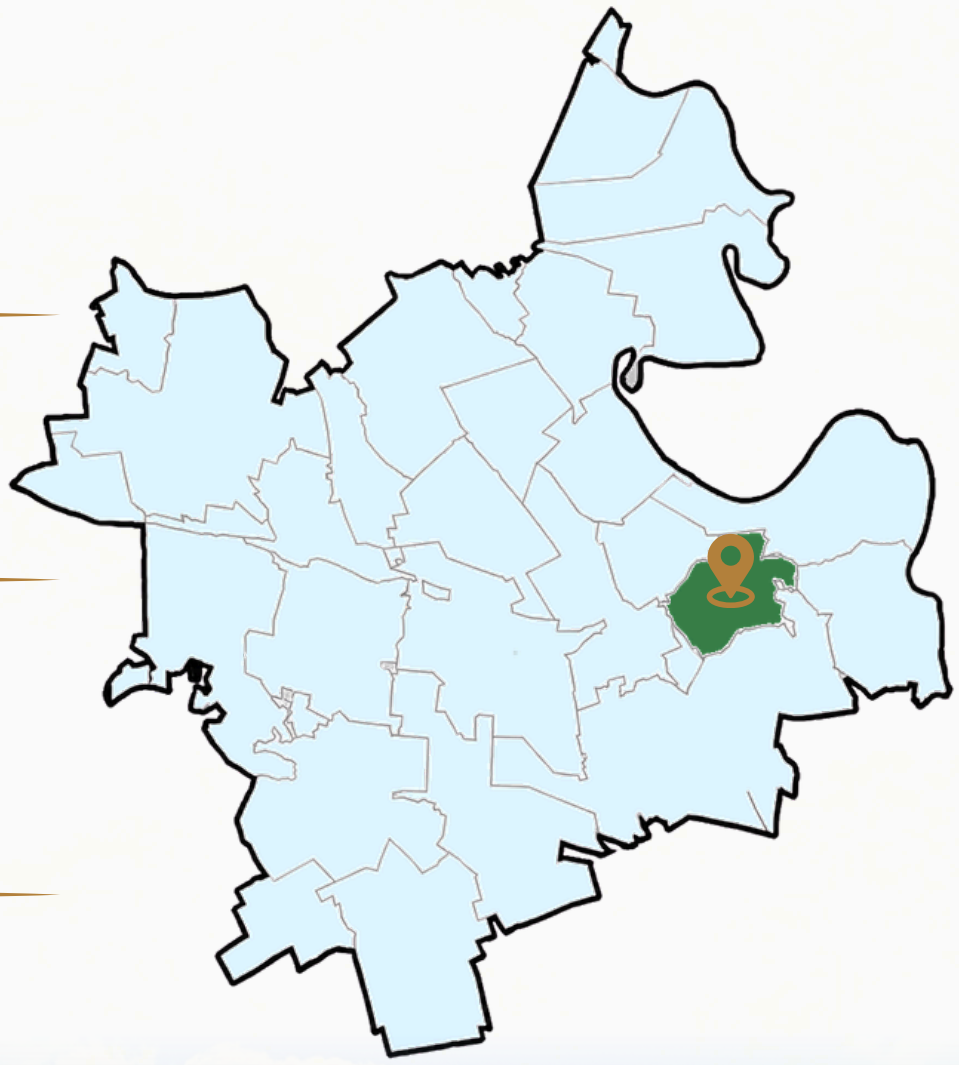

Gara Feroviară Bulboaca reprezintă unul dintre cele mai vechi puncte feroviare din regiune, având un rol important în dezvoltarea economică și conectarea localității la rețeaua națională de transport.

CALFA

Populația
1.244 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
2.148 ha

Data înființării
08 iunie 1711

REPERELE LOCALITĂȚII

Calfa – între istorie, natură și valea Bîcului

Așezată în valea pitorească a râului Bîc, Calfa este o localitate cu tradiții vechi și locuri deosebite. Natura, istoria și credința au modelat de-a lungul timpului viața comunității, lăsând în urmă repere care merită cunoscute și păstrate.

SITUL PALEONTOLOGIC DE LA CALFA

Aflat la nord-vest de sat, pe malul drept al râului Bîc, situl paleontologic de la Calfa este un monument al naturii cu valoare geologică și paleontologică deosebită. Aici au fost descoperite fosile de mamifere, reptile, păsări, pești și plante cu o vechime de aproximativ 10–12 milioane de ani, mărturii ale unei lumi dispărute.

BISERICA „NAȘTEREA MAICII DOMNULUI”

Un valoros reper spiritual și istoric al satului Calfa. Biserica a fost construită din piatră în perioada 1861–1865 și sfințită la 4 ianuarie 1866, după un proiect semnat de arhitectul Leopold Șeidevandt. De-a lungul timpului, lăcașul a trecut prin perioade dificile, rămânând parte importantă a patrimoniului și identității comunității locale.

GRĂDINIȚA CALFA

Grădinița din Calfa oferă copiilor un mediu sigur și prietenos pentru educație, joacă și dezvoltare. Spațiile amenajate și activitățile desfășurate contribuie la formarea armonioasă a celor mai mici membri ai comunității.

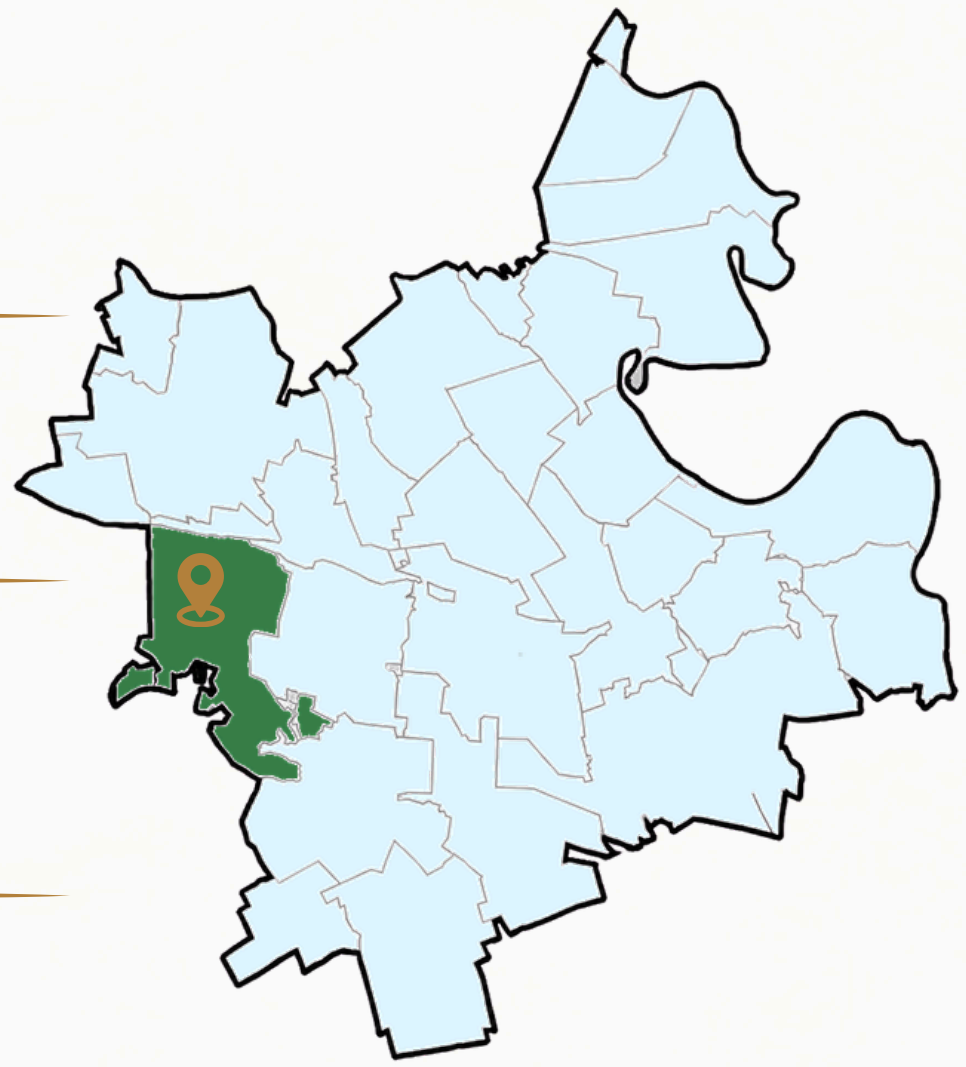

CHETROSU

Populația
3.076 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
5.097 ha

Data înființării
1840

REPERELE LOCALITĂȚII

Chetrosu – unde istoria, tradiția și oamenii se întâlnesc

Aflată într-un cadru pitoresc al raionului Anenii Noi, localitatea Chetrosu îmbină istoria, tradițiile și spiritul unei comunități care și-a păstrat identitatea de-a lungul generațiilor. Urmele trecutului, meșteșugurile locale și dezvoltarea contemporană conturează imaginea unui loc în care vechiul și noul se completează armonios.

SV HOTEL, RESTAURANT & AIRPORT PARKING

SV Hotel, Restaurant & Airport Parking completează imaginea modernă a comunei prin servicii de cazare, restaurant și parcare. Amplasarea și serviciile oferite îl transformă într-un punct de interes pentru localnici, oaspeți și călători.

COMPLEXUL „METEOR”

Meteor SRL este o întreprindere locală care contribuie la dezvoltarea economică a comunei Chetrosu. Prin activitatea desfășurată și locurile de muncă oferite, aceasta reprezintă unul dintre reperele importante ale mediului de afaceri din localitate.

VALERIU COTOROBAI – MEȘTER ÎN CONFECȚIONAREA TOBELOR

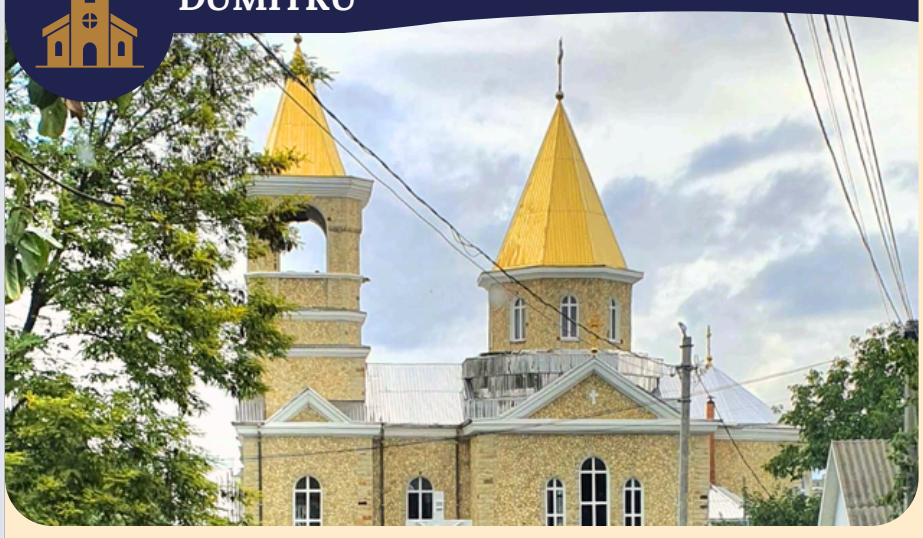

Meșteșugul confecționării tobelor este păstrat cu pasiune de Valeriu Cotorobai. Prin munca sa, tradiția meșteșugărească este dusă mai departe, iar tobele create aici devin parte a sărbătorilor, evenimentelor și manifestărilor culturale.

BISERICA „SFÂNTUL MARE MUCENIC DUMITRU"

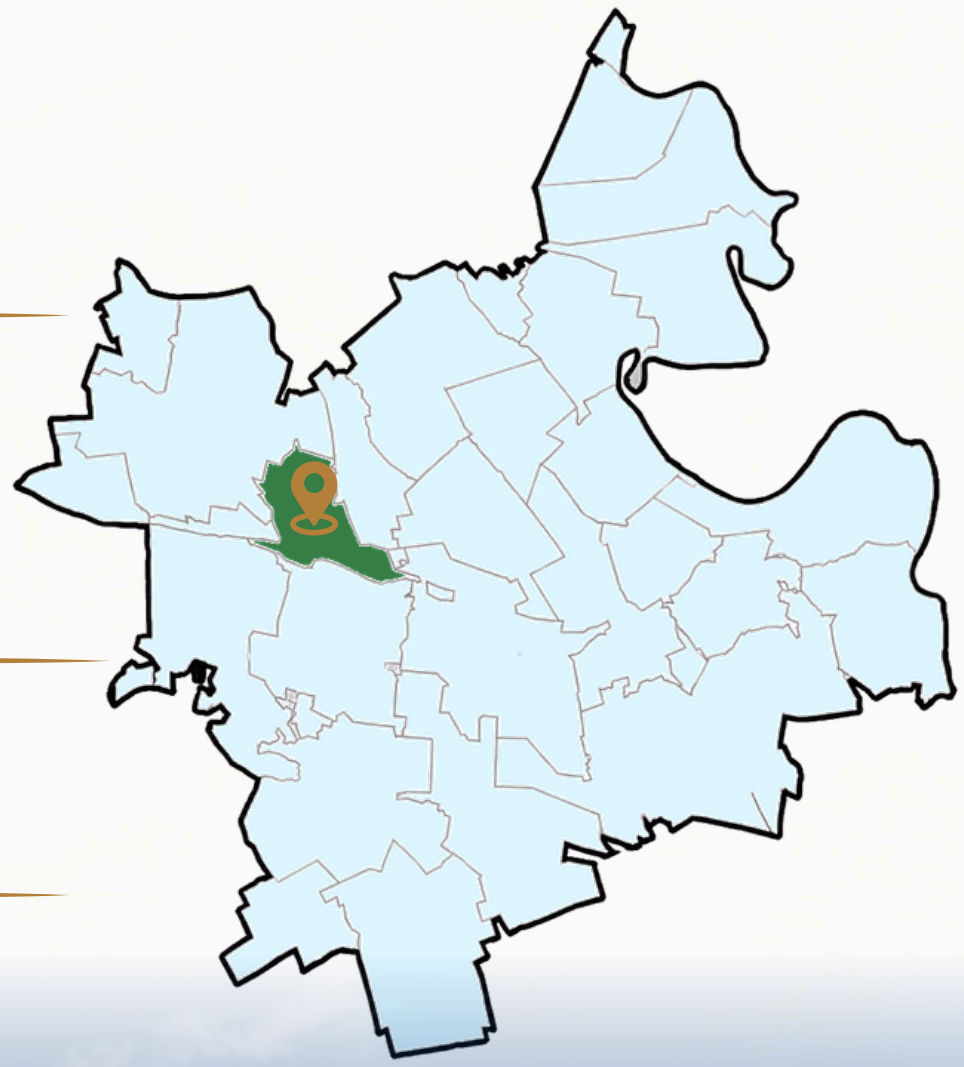
Un important reper spiritual al satului Chetrosu este Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dumitru”. Actualul lăcaș de cult a fost construit în anul 2001, pe locul unei biserici mai vechi. Prin arhitectura sa și rolul pe care îl are în viața religioasă a comunității, biserica păstrează continuitatea tradițiilor și a valorilor creștine ale localității.

CHIRCA

Populația
1.317 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
1.909 ha

Data înființării
29 septembrie 1669

REPERELE LOCALITĂȚII

Chirca – tradiție, educație și comunitate

Există două etimologii ale acestei localități. Se presupune că denumirea ar proveni de la o unealtă, care se numeşte târnăcop, zicându-i-se şi chircă, dar versiunea e foarte puţin probabilă, deoarece pe aici chirca sau târnăcopul se folosește foarte rar. Al doilea nume se spune că poate să vină de la numele unuia din primii proprietari ai moşiei – Chirilă, denumire care mai târziu a evoluat în Chircă.

STADIONUL SPORTIV

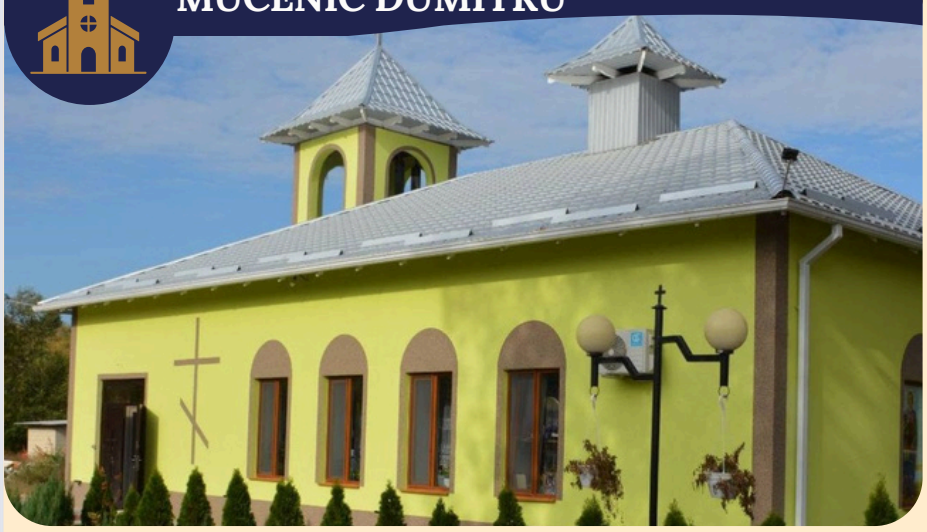

Stadionul din Chirca oferă locuitorilor condiții pentru practicarea sportului și desfășurarea activităților în aer liber. Terenurile amenajate găzduiesc antrenamente, competiții și evenimente sportive, contribuind la promovarea unui mod de viață activ și sănătos în rândul comunității.

BISERICA „SFÂNTUL MARE MUCENIC DUMITRU"

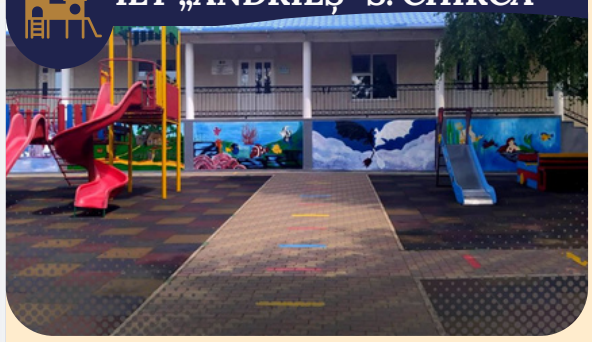
Viața spirituală a satului Chirca are rădăcini vechi. Potrivit mărturiilor localnicilor, în perioada 1800–1820 a fost construită o biserică, distrusă ulterior de un incendiu. În prezent, slujbele religioase se desfășoară într-un lăcaș amenajat în anii '90, continuând tradiția creștină a comunității.

IP GIMNAZIUL CHIRCA

Instituția de învățământ a fost construită în anul 1932, fiind astăzi centrul educațional al copiilor din localitate și un loc al cunoașterii și formării tinerei generații

IET „ANDRIEȘ" S. CHIRCA

Grădinița oferă copiilor un mediu prietenos și sigur pentru dezvoltare, fiind un pas important în educația și formarea celor mici.

TEREN DE JOACĂ

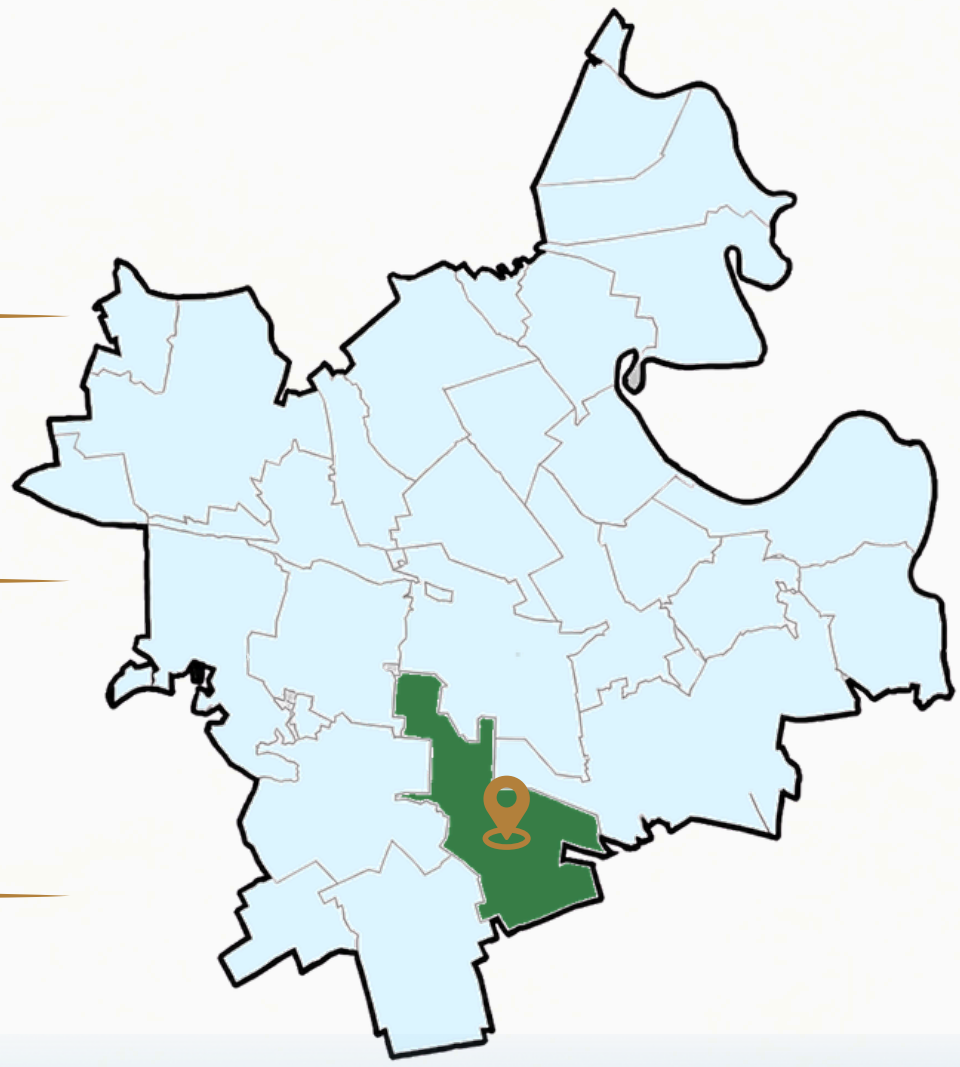

Parcul central este locul preferat de odihnă și recreere al locuitorilor, cu spații verzi, teren de joacă și atmosferă plăcută pentru toate vârstele.

CIOBANOVCA

Populația
1.139 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
4.745 ha

Data înființării
1867

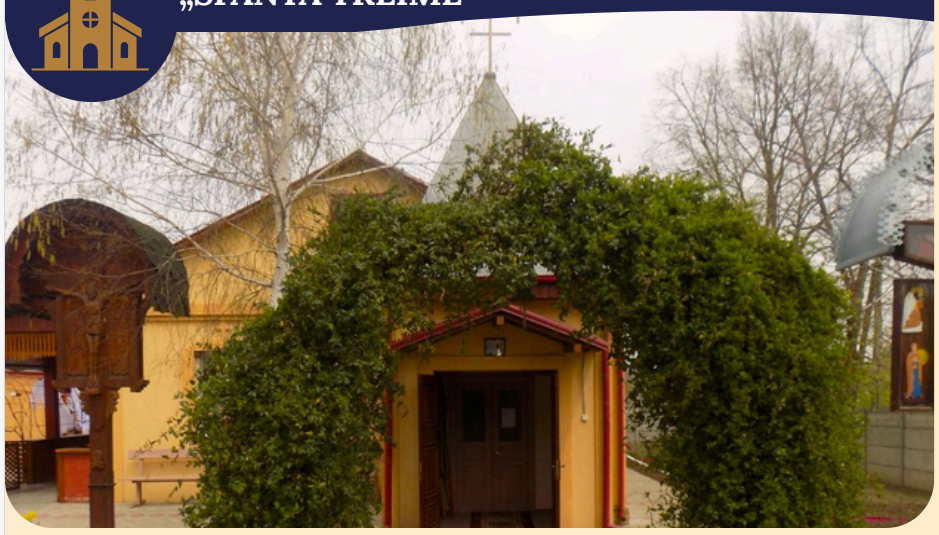
REPERELE LOCALITĂȚII

Ciobanovca – între dealuri și tradiție

Comuna Ciobanovca, alcătuită din satele Ciobanovca, Balmaz, Mirnoe și Troița Nouă, păstrează farmecul unui spațiu rural în care tradițiile comunității se împletesc cu peisajele domoale și locurile de recreere. Așezările comunei își conturează identitatea prin repere spirituale, zone de odihnă și priveliști naturale ce definesc caracterul acestui ținut.

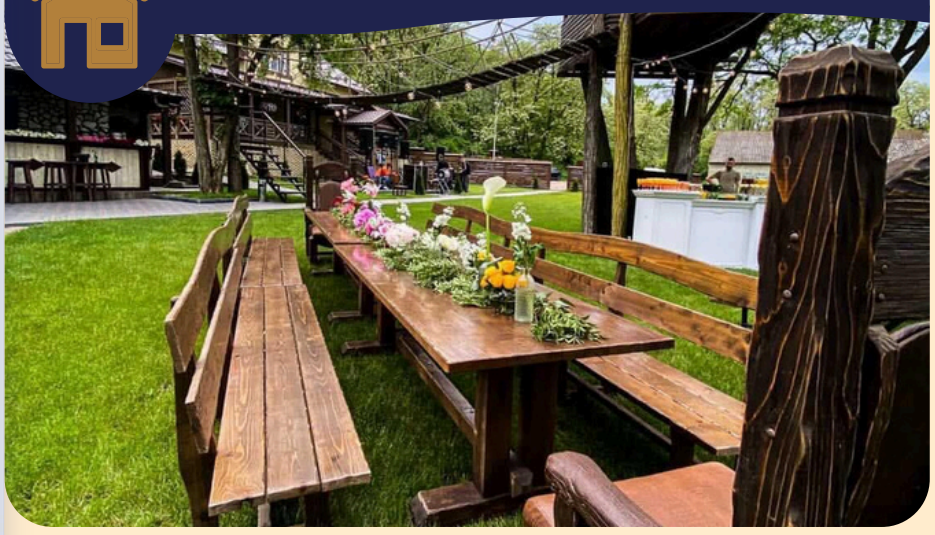

COMPLEXUL MONASTIC ARHIEPISCOPAL „SFÂNTA TREIME”

În Troița Nouă, începuturile vieții parohiale sunt de dată mai recentă, localitatea neavând în trecut o biserică proprie. În 2009, clădirea fostului punct medical a fost reamenajată și transformată în lăcaș de cult. Astfel, comunitatea a dobândit un spațiu propriu pentru desfășurarea slujbelor și păstrarea tradițiilor creștine.

DAVID'S PARK

Un loc dedicat relaxării și timpului petrecut în natură, David's Park completează imaginea comunei printr-un spațiu primitor de agrement. Cadrul natural și atmosfera liniștită îl transformă într-un reper potrivit pentru prezentarea laturii recreative a zonei.

PEISAJUL COLINAR

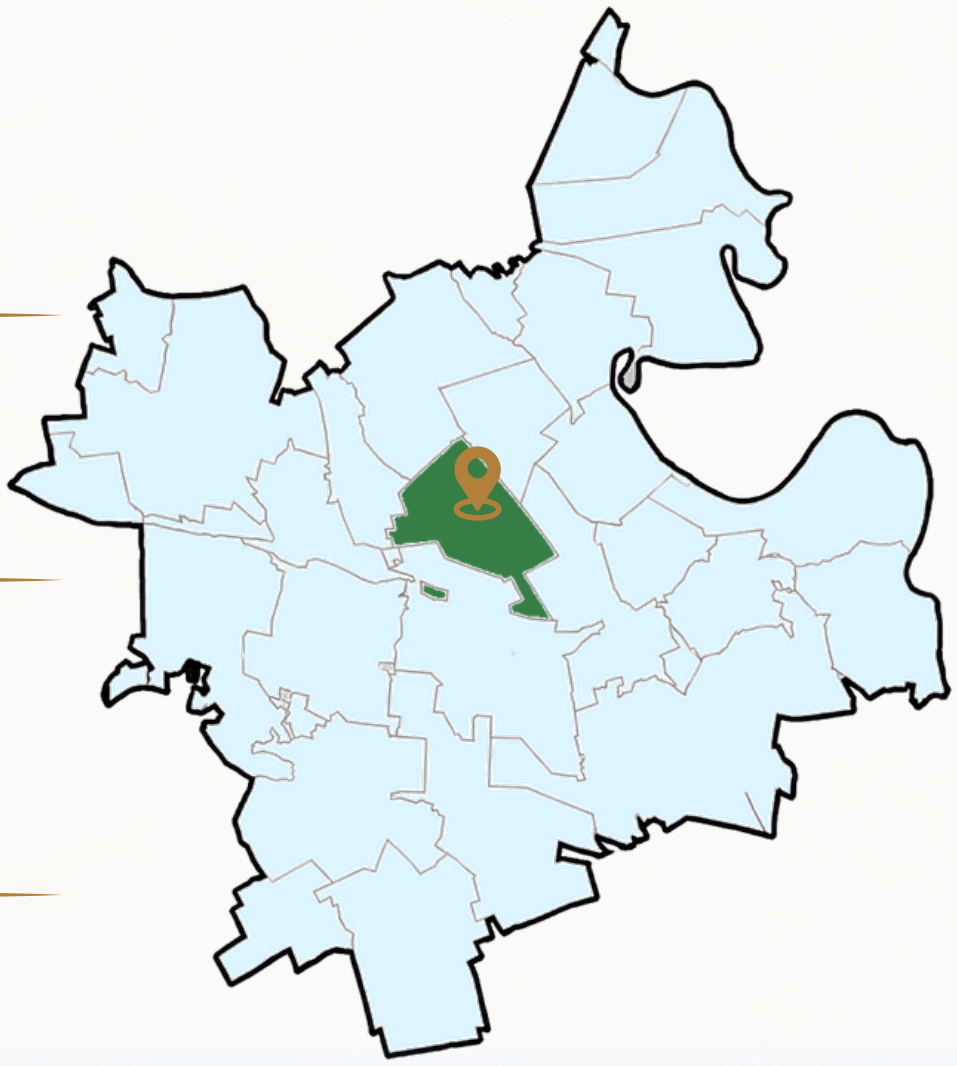
Dealurile domoale, câmpurile întinse și orizonturile largi alcătuiesc unul dintre elementele definitorii ale peisajului comunei Ciobanovca. Succesiunea terenurilor agricole și a colinelor oferă zonei un caracter rural aparte și priveliști ce se schimbă odată cu anotimpurile.

PĂSTORITUL – TRADIȚIE VIE

Păstoritul reprezintă una dintre ocupațiile tradiționale păstrate în comuna Ciobanovca. Turmele care pasc în apropierea iazurilor și pe întinderile colinare completează farmecul peisajului rural și reflectă legătura strânsă dintre oameni, animale și natură.

COBUSCA NOUĂ

Populația
943 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
2.816 ha

Data înființării
4 martie 1732

REPERELE LOCALITĂȚII

Cobusca Nouă – tradiție, credință și patrimoniu

Cobusca Nouă păstrează vii tradițiile moldovenești prin meșteșuguri, gastronomie și obiceiuri transmise din generație în generație. Patrimoniul spiritual și cultural oferă localității o identitate aparte în raionul Anenii Noi.

BISERICA "NAȘTEREA MAICII DOMNULUI"

Un important reper spiritual și arhitectural al satului Cobusca Nouă. Actuala biserică, construită din piatră și cărămidă în anul 1869, a păstrat hramul vechiului lăcaș ridicat în 1818. Închisă în perioada sovietică, biserica a fost redeschisă în anul 1989, continuând să păstreze tradiția și viața spirituală a comunității.

INTRAREA ÎN SAT

Amplasată la intrarea în localitate, crucea întâmpină călătorii și reprezintă un simbol al credinței comunității. Gardul decorat cu desene viu colorate îi oferă locului un caracter aparte și reflectă creativitatea generațiilor tinere.

MĂHALA DIN COBUSCA NOUĂ

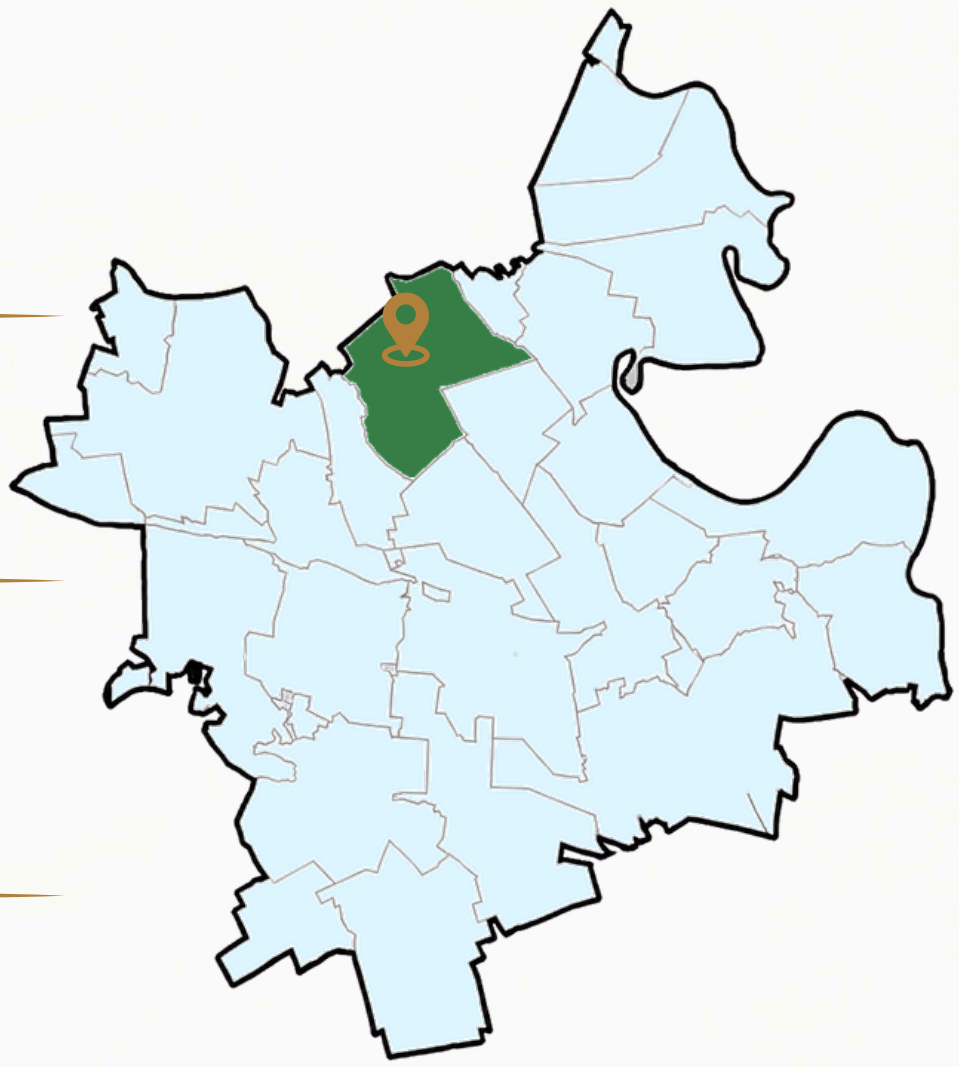
Cu prilejul hramului, mahalalele din Cobusca Nouă își împodobesc gospodăriile și pregătesc mese la care se adună membrii comunității. În cadrul concursului sunt apreciate amenajarea, curățenia, implicarea și numărul participanților reuniți de fiecare mahala. Această tradiție pune în valoare ospitalitatea și spiritul de comunitate al satului.

COVOARELE TRADIȚIONALE

Covoarele moldovenești, țesute cu migală și împodobite cu motive florale și geometrice, păstrează priceperea și creativitatea meșterilor populari. Culorile vii și modelele transmise din generație în generație aduc frumusețe gospodăriilor și amintesc de tradițiile păstrate în Cobusca Nouă.

COBUSCA VECHE

Populația
1.772 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
3.968 ha

Data înființării
1528

REPERELE LOCALITĂȚII

Cobusca Veche – acolo unde cântecul ține minte

Cobusca Veche este o localitate cu rădăcini adânci, în care trecutul, credința și frumusețea naturii se împletesc armonios. O comunitate care își păstrează tradițiile și valorile, construindu-și în același timp prezentul și viitorul.

BISERICA „ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNULUI”

Un valoros reper spiritual și istoric al satului Cobusca Veche. Actuala biserică din piatră a fost construită în perioada 1906–1908, pe locul unui lăcaș mai vechi din lemn. De-a lungul timpului, biserica a trecut prin încercări și lucrări de refacere, păstrându-și rolul important în viața religioasă și identitatea comunității.

IAZUL DIN COBUSCA VECHE

Iazul și peisajul care îl înconjoară formează unul dintre locurile de liniște și recreere ale satului, oferind un cadru natural plăcut și completând frumusețea rurală a localității.

IZVORUL DIN PĂDURE

Ascuns în liniștea pădurii, izvorul este un loc îndrăgit de localnici pentru apa sa limpede și atmosfera liniștitoare. Înconjurat de vegetație, acesta completează frumusețea naturală a satului Cobusca Veche.

PARCUL DE JOACĂ ȘI AGREMENT

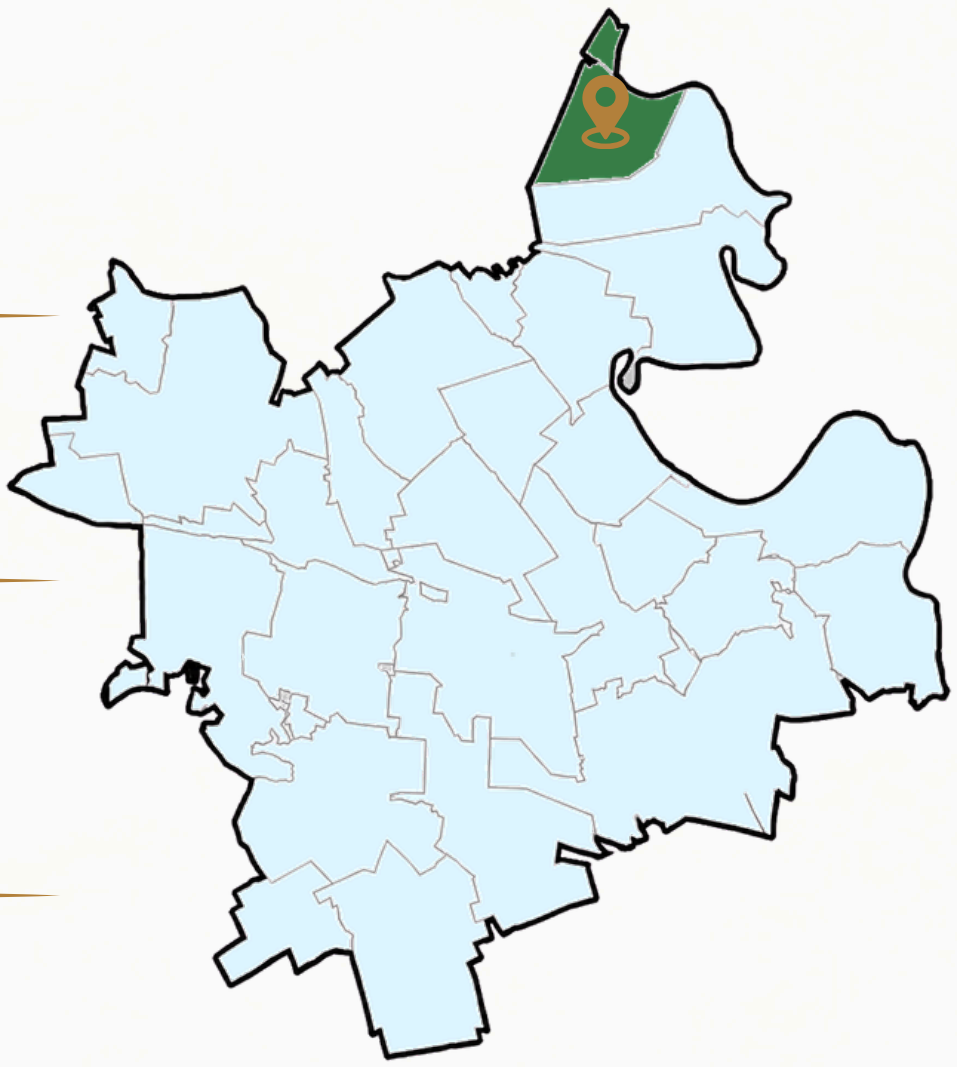
Un spațiu modern dedicat copiilor, tinerilor și familiilor, amenajat cu instalații de joacă, echipamente sportive și zone de recreere. Parcul reflectă grija comunității pentru un mediu activ, plăcut și prietenos pentru generațiile tinere.

DELACĂU

Populația
1.239 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
2.562 ha

Data înființării
02 iulie 1439

REPERELE LOCALITĂȚII

Delacău – acolo unde Nistrul păstrează poveștile locului

Atestat documentar la 2 iulie 1439, cu denumirea de Bileacou, satul Delacău s-a dezvoltat pe malul drept al Nistrului. Peisajele pitorești, izvoarele limpezi și legătura cu fluviul definesc identitatea unei comunități în care istoria și natura se întâlnesc.

PARCUL COPIILOR DIN DELACĂU

Amenajat ca parte a unui complex modern de agrement și recreere, parcul oferă copiilor spații de joacă, iar comunității – alei, zone de odihnă și posibilități pentru petrecerea timpului în aer liber.

GIMNAZIUL- GRĂDINIȚĂ LUCEAFĂRUL

Gimnaziul reprezintă unul dintre principalele centre educaționale ale comunității. Aici, generații de copii își dezvoltă cunoștințele, aptitudinile și respectul pentru valorile locale.

LEGENDA NUMELUI DELACĂU

Potrivit unei legende locale, numele satului ar proveni de la boierul Bilacău, care ar fi primit de la domnitor o moșie pe malul drept al Nistrului, drept răsplată pentru slujirea sa credincioasă. Se spune că acesta ar fi întemeiat aici o prisacă.

O altă legendă leagă denumirea localității de un mic chei construit cândva pe Nistru. Oamenii stabiliți în apropierea acestuia spuneau că sunt „de la chei”, expresie care, transmisă de-a lungul timpului, ar fi contribuit la formarea numelui Delacău.

Localitatea este cunoscută și pentru trei izvoare care alimentează lacurile satului. Potrivit mărturiilor locale, apa lor limpede își păstrează temperatura de aproximativ 13°C atât vara, cât și iarna.

PEISAJUL NISTRULUI

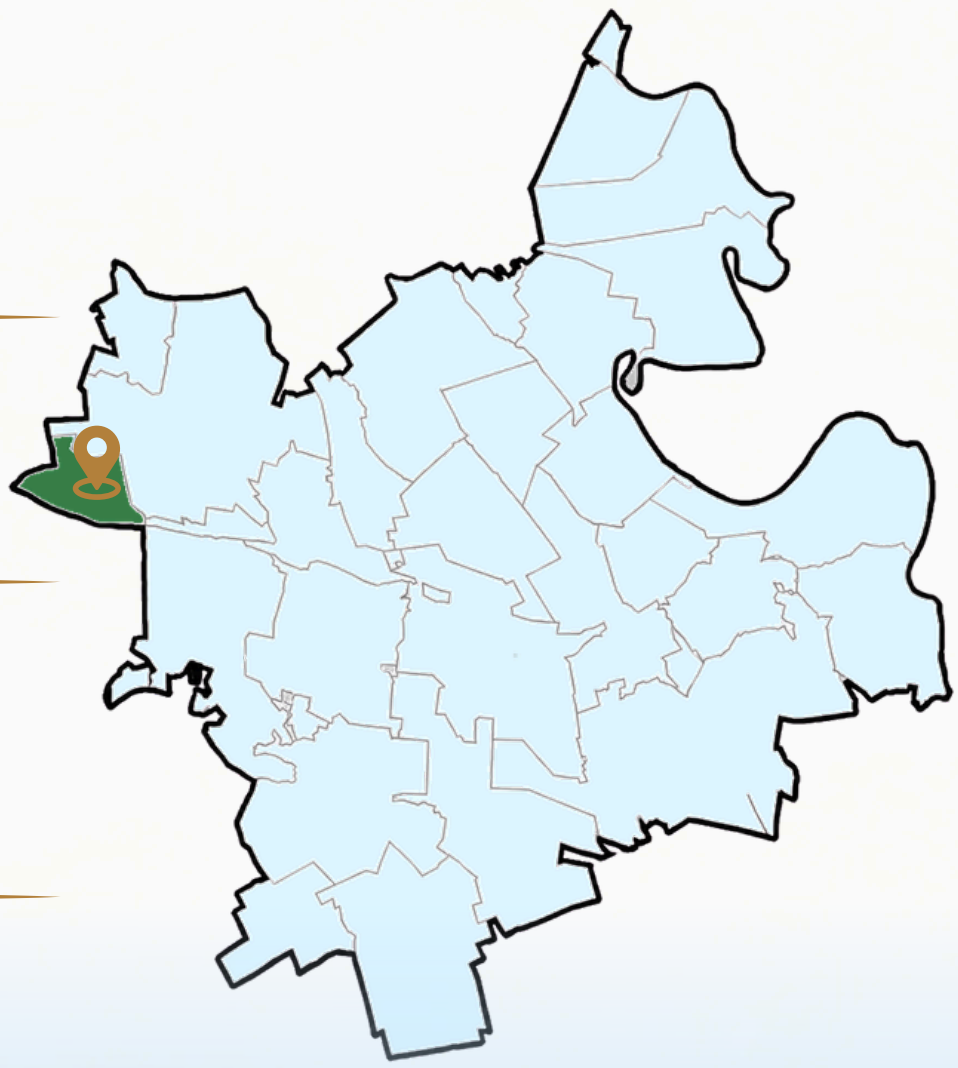
Apa liniștită, malurile împădurite și relieful pitoresc oferă Delacăului un farmec aparte. Nistrul rămâne unul dintre simbolurile definitorii ale localității și o parte importantă a identității sale.

FLORENI

Populația
3.078 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
1.142 ha

Data înființării
1859

REPERELE LOCALITĂȚII

Floreni – credință, muncă și performanță

Satul Floreni, documentat pentru prima dată în anul 1859 cu denumirea de „Broasca”, s-a transformat de-a lungul timpului într-o comunitate dinamică. Credința, tradiția sportivă și dezvoltarea economică reprezintă astăzi elemente importante ale identității localității.

BISERICA „ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNULUI”

Dorința locuitorilor din Floreni de a avea propriul lăcaș de cult s-a împlinit în anul 1996. Lucrările au început la 29 martie, iar în luna septembrie biserica a fost sfințită cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului”. De atunci, lăcașul a fost treptat amenajat și înfrumusețat, devenind parte din viața și tradițiile satului.

STADIONUL FC FLORENI

Stadionul reprezintă principalul centru al activității fotbalistice din localitate. Prin contribuția Federației Moldovenești de Fotbal, a Primăriei Floreni, a sponsorilor și a comunității, terenul a fost amenajat și dotat cu porți moderne, iar condițiile pentru antrenamente și competiții au fost îmbunătățite.

PARCUL „DOUĂ CIȘMELE”

Parcul „Două Cișmele” este un loc de odihnă și întâlnire pentru locuitorii satului Floreni. Aleea, spațiul de joacă și priveliștea spre împrejurimi îl fac potrivit pentru plimbări și timp petrecut în aer liber.

AVICOLA „FLORENI”

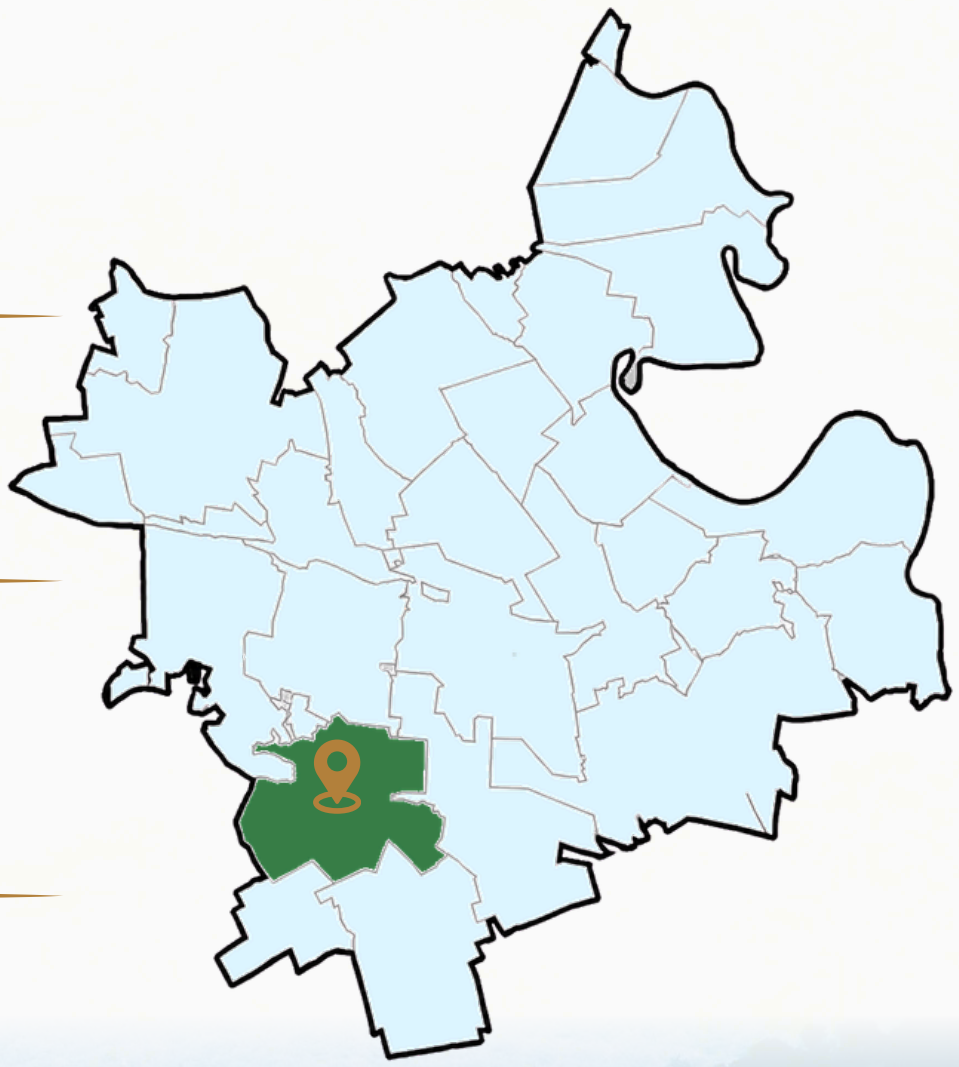
Istoria întreprinderii începe în anul 1972, odată cu înființarea Fabricii de Creștere a Păsărilor din Chișinău. Modernizată de-a lungul timpului, Avicola „Floreni” a devenit una dintre întreprinderile reprezentative ale localității și ale industriei avicole din Republica Moldova.

GEAMĂNA

Populația
2.443 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
4.989 ha

Data înființării
22 martie 1568

REPERELE LOCALITĂȚII

Geamăna – tradiție, educație și comunitate

Geamăna își dezvăluie identitatea prin locurile sale reprezentative, legendele păstrate din generație în generație și patrimoniul care vorbește despre trecutul și prezentul comunității. Fiecare reper contribuie la conturarea farmecului și valorilor acestei localități.

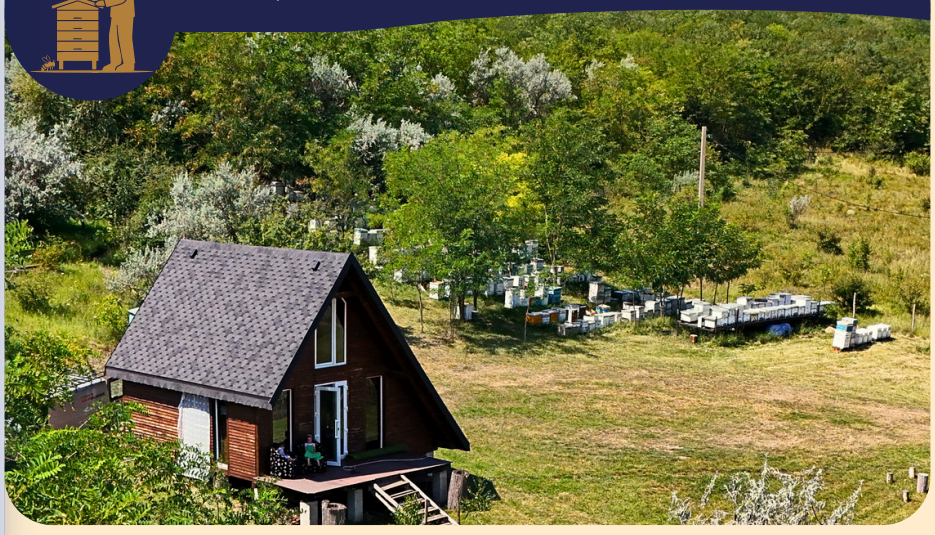

PENSIUNEA AGROTURISTICĂ „LA MOȘ LAVRUȘCA”

Un loc reprezentativ al satului Geamăna, unde oaspeții pot descoperi farmecul vieții rurale, bucatele tradiționale și ospitalitatea moldovenească. Pensiunea contribuie la promovarea patrimoniului cultural și turistic al localității.

CĂSUȚA APICOLĂ A FAMILIEI

Pensiunea apicolă a Familiei, gestionată de Marin Buhan. Aici găsim stupi originali: în scorbură de copac sau sub forma unei căsuțe din argilă. Pensiunea apicolă a fost inițiată și susținută în cadrul proiectului PNUD Migrație și Dezvoltare Locală.

STEJARII GEMENI DE PE DRUMUL MEDIEVAL „ȘLEAHUL BIBEILOR”

Pe acest drum, călătorii se orientau după doi copaci de stejar, din pădurea din preajma satului, care semănau ca doi gemeni. De aici și denumirea satului Geamăna.

FÂNTÂNA MEDIEVALĂ

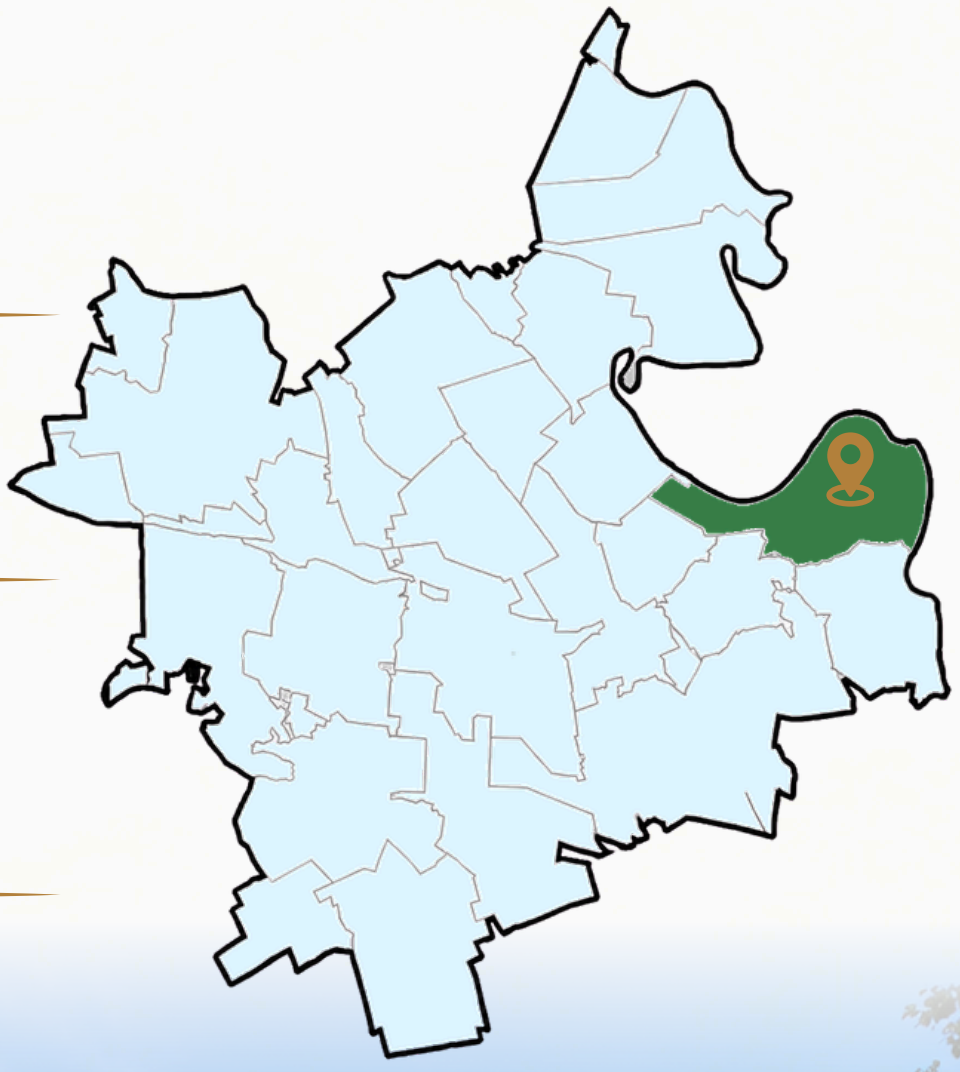
Fântâna - cumpănă este specifică zonei de câmpie, formată dintr-o bârnă lungă și subțire , la un capăt fiind atârnată căldarea („ciutura”). În interior este de formă cilindrică, zidită cu piatră, având o gură rotundă la fel din piatră.

ZONA DE AGREMENT „PÂRLIȚENI”

Amenajată într-un cadru natural liniștit, zona de agrement oferă spații potrivite pentru odihnă și petrecerea timpului în aer liber. Foișoarele din lemn și fântâna cu aspect tradițional completează atmosfera rustică a locului.

GURA BÎCULUI

Populația
2.142 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
3.899 ha

Data înființării
1554

Gura Bîcului – acolo unde Bîcul întâlnește Nistrul

Menționat documentar în anul 1457, satul Gura Bîcului este așezat pe malul drept al Nistrului, la vărsarea râului Bîc. Înconjurată din trei părți de cotul fluviului, localitatea își leagă identitatea de apă, pescuit, patrimoniu și tradițiile păstrate de comunitate.

CONACUL DRĂGĂLINA

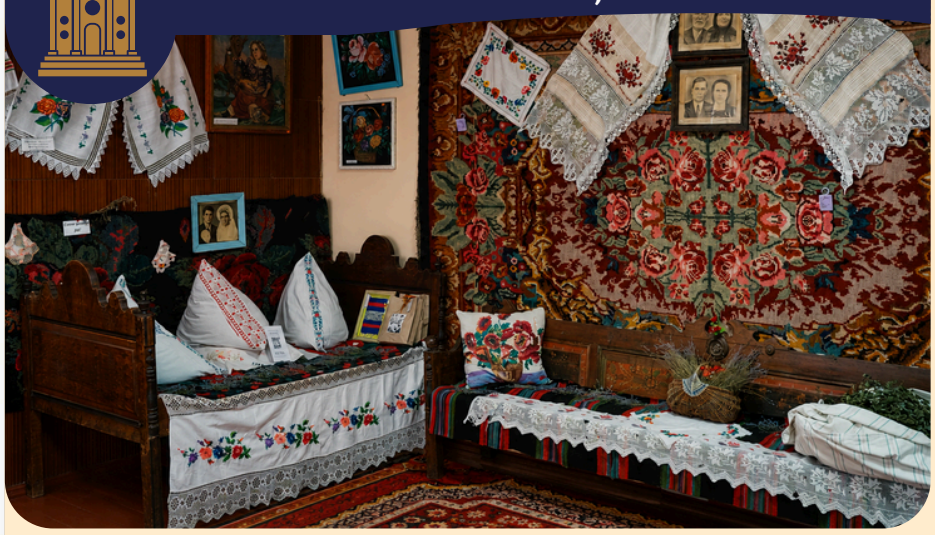
Conacul Drăgălina, fosta reședință a familiei Janowski, este un valoros monument de arhitectură. Readus la viață și transformat într-un spațiu ospitalier, conacul promovează bucătăria tradițională și farmecul locurilor de

PISCICOLA GURA BÎCULUI

Piscicola Gura Bîcului valorifică bogăția apelor din apropierea Nistrului. În bazinele gospodăriei sunt crescute diferite specii de pește de apă dulce, contribuind la păstrarea tradiției pescuitului și la dezvoltarea economiei locale.

MUZEUL DE ISTORIE ȘI ETNOGRAFIE

Muzeul de Istorie și Etnografie păstrează obiecte, fotografii, covoare, textile și piese de mobilier care reconstituie viața satului de odinioară. Colecțiile sale transmit generațiilor tinere memoria, tradițiile și valorile comunității.

PODUL PESTE NISTRU

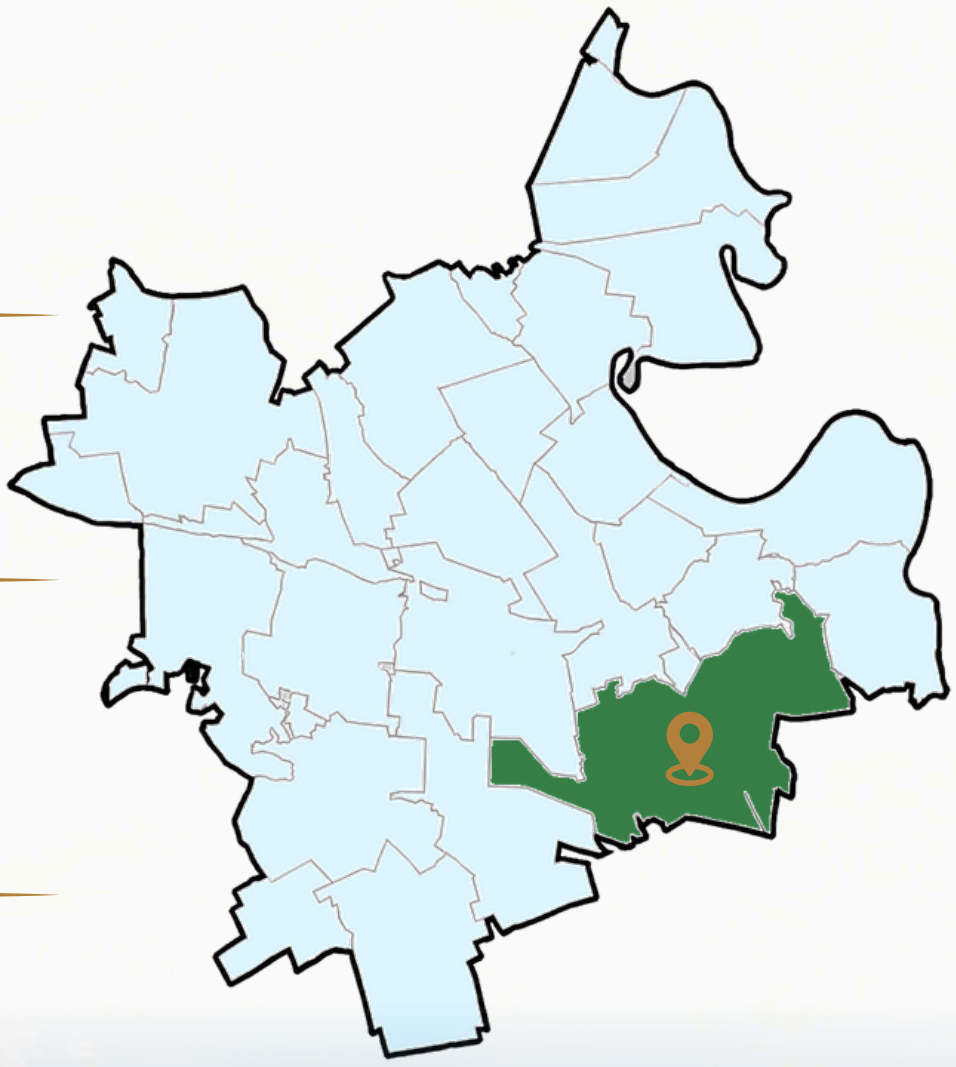
Podul peste Nistru leagă localitățile Gura Bîcului și Bîcioc. Distrus în timpul conflictului din anul 1992 și reconstruit ulterior, podul a fost redeschis circulației în noiembrie 2017, devenind un simbol al reconectării dintre cele două maluri.

HÎRBOVĂȚ

Populația
3.536 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
8.563 ha

Data înființării
1764

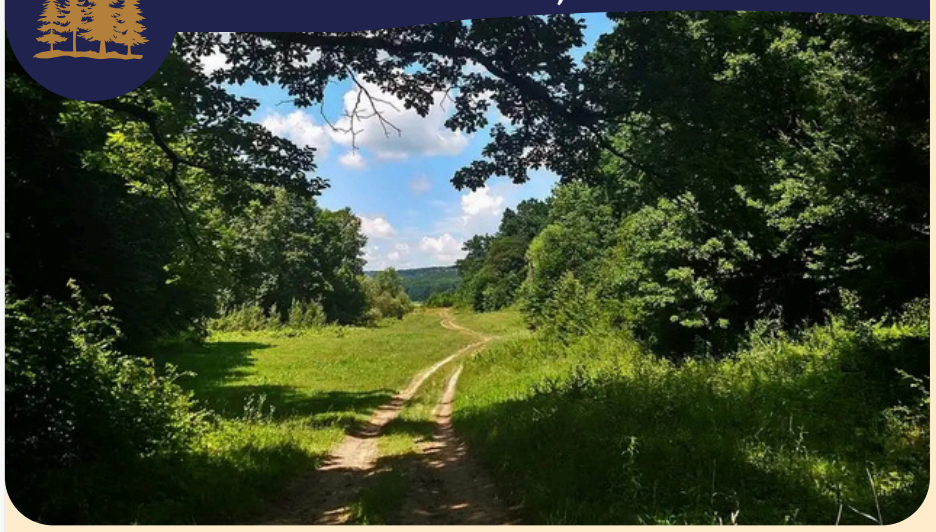
REPERELE LOCALITĂȚII

Hîrbovăț – natură, istorie și tradiție

Hîrbovăț este o localitate cu o istorie bogată, așezată într-un cadru natural pitoresc, înconjurată de păduri și coline. Monumentele, tradițiile și patrimoniul cultural păstrează vie memoria generațiilor și conturează identitatea comunității.

PĂDUREA HÎRBOVĂȚ

Un valoros patrimoniu natural al localității, remarcat prin peisajele pitorești, vegetația bogată și cadrul favorabil pentru recreere și drumeții.

MUNTEAN'S HOME

Un loc deosebit în mijlocul naturii, care îmbină confortul modern cu atmosfera rustică, oferind cazare, gastronomie și spații pentru relaxare și evenimente.

STADIONUL DIN HÎRBOVĂȚ

Stadionul reprezintă principalul spațiu destinat activităților sportive și recreative din localitate. Aici se desfășoară meciuri de fotbal, antrenamente și diverse competiții care reunesc tinerii și iubitorii sportului din comunitate.

MUZEUL DE ISTORIE ȘI ETNOGRAFIE

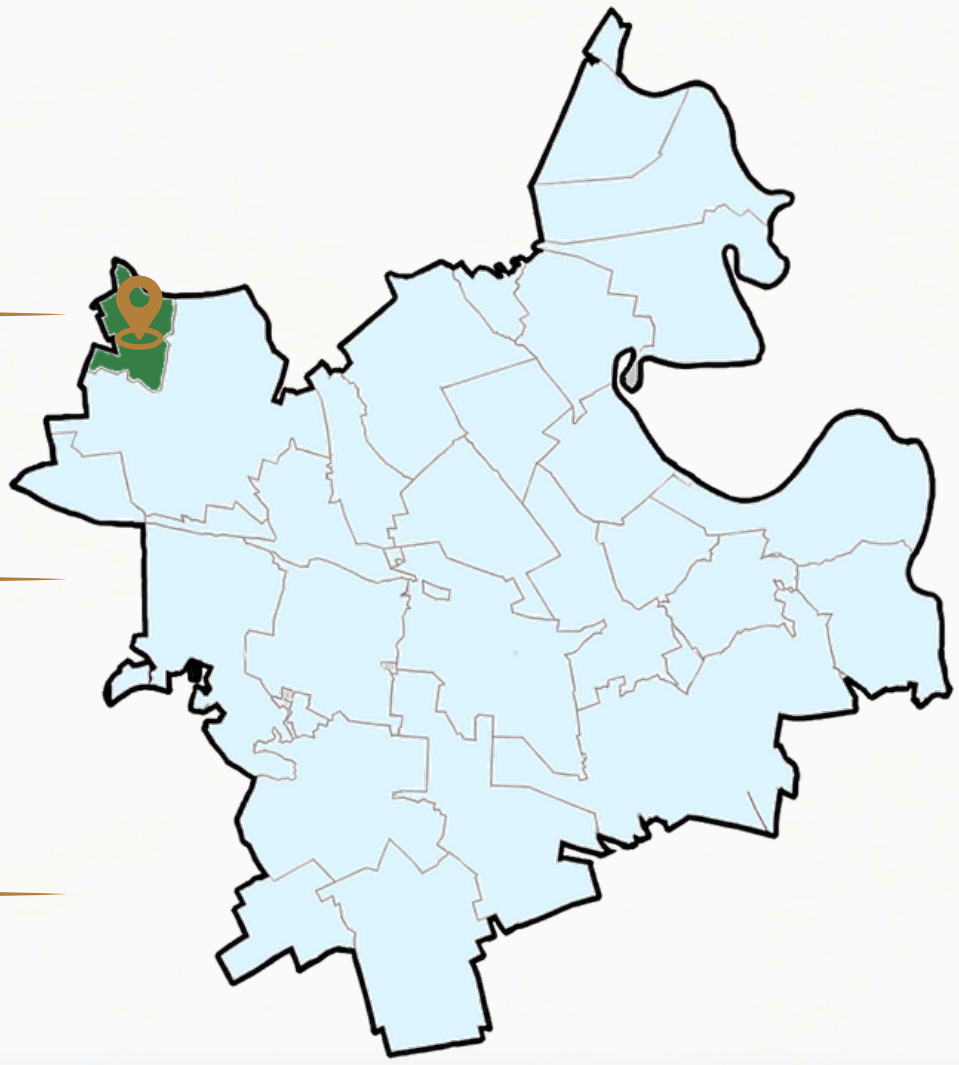
Găzduit într-o clădire din perioada interbelică, muzeul păstrează obiecte și mărturii despre istoria, tradițiile și viața de odinioară a comunității.

BISERICA „SFÂNTUL IERARH NICOLAE”

Biserică de piatră, sfințită în anul 1866, care reprezintă unul dintre principalele repere istorice și spirituale ale localității.

MAXIMOVCA

Populația
1.489 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
1.277 ha

Data înființării
23 decembrie 1910

REPERELE LOCALITĂȚII

Maximovca – între tradiție, educație și știință

Satul Maximovca a fost întemeiat în anul 1910, când aici s-au stabilit 36 de coloniști. Locul era cunoscut atunci drept Valea Maxinului sau Valea lui Maxim. De-a lungul timpului, comunitatea a crescut prin muncă, credință și educație, păstrându-și tradițiile și dezvoltând un important centru de cercetare științifică.

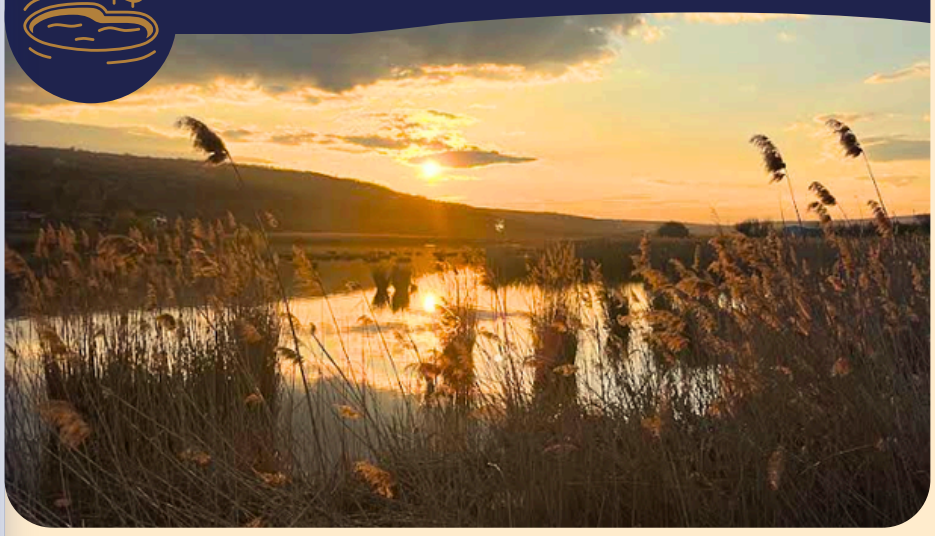

BISERICA „SFÂNTUL IERARH NICOLAE”

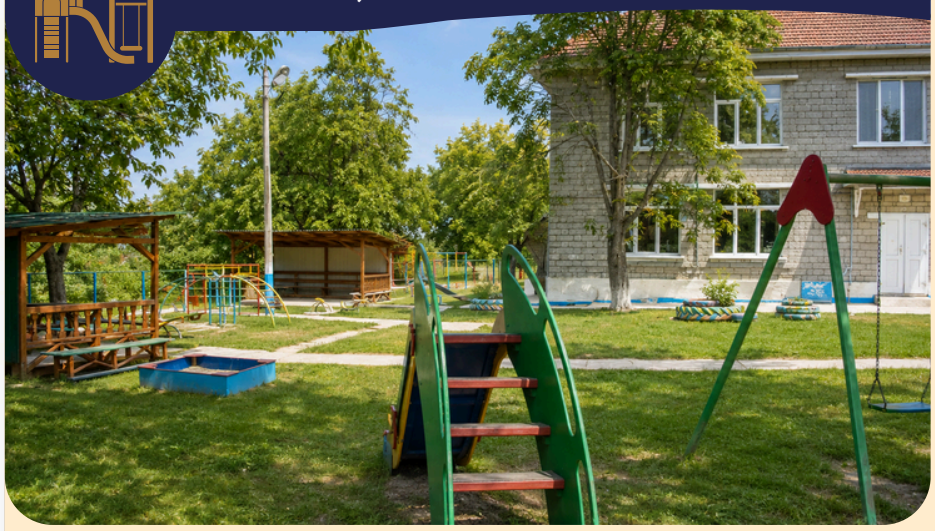
Un important reper spiritual al satului Maximovca. Piatra de temelie a bisericii a fost sfințită la 21 mai 2010, iar după doi ani de lucrări, lăcașul a fost sfințit la 20 mai 2012. Construită în formă de cruce, biserica reprezintă astăzi un loc de credință și de comuniune pentru locuitorii satului.

LACUL DE ACUMULARE MAXIMOVCA

Lacul de acumulare Maximovca, situat la sud de localitate, este un important reper peisagistic al zonei. Întinderea de apă și cadrul natural liniștit îl fac cunoscut ca loc pentru pescuit și recreere în aer liber.

GRĂDINIȚA DE COPII „ALUNELUL”

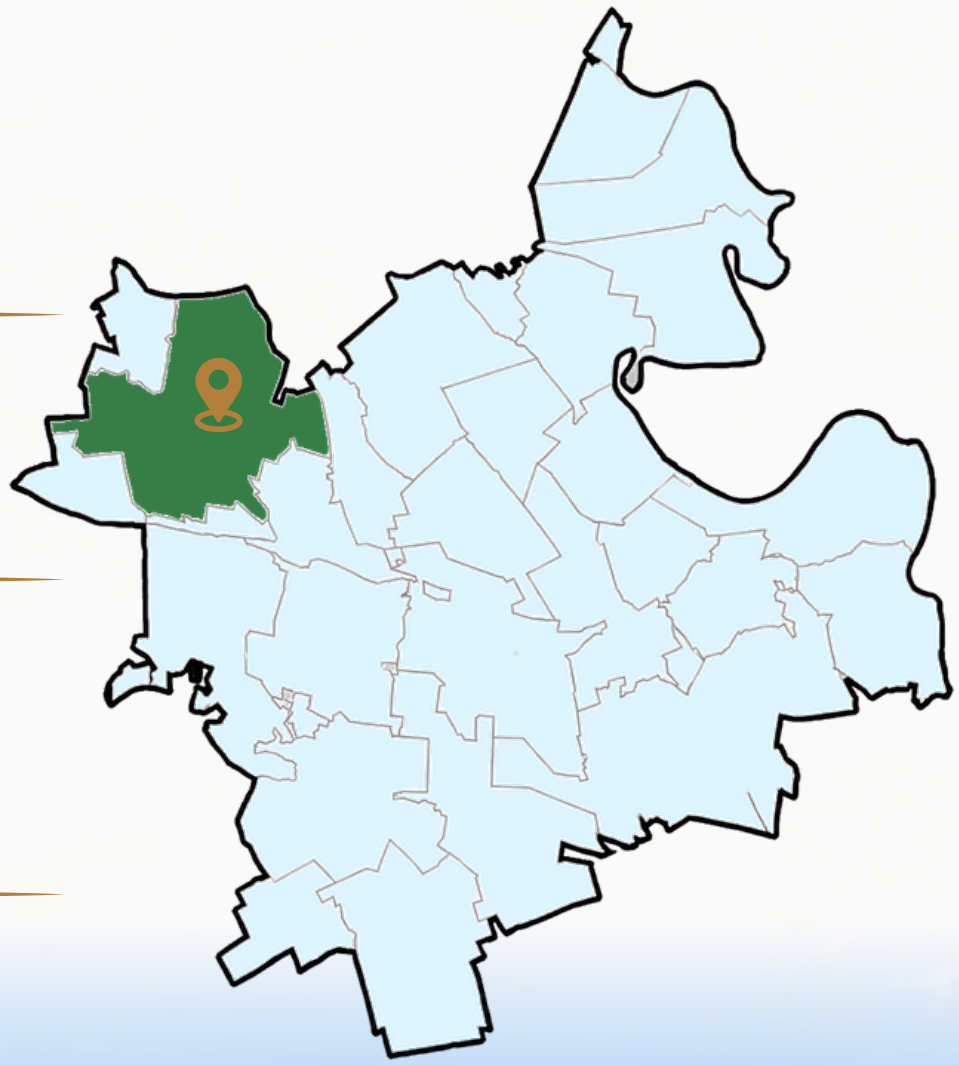
Grădinița de copii „Alunelul” este locul în care cei mici învață, se joacă și descoperă lumea. Prin activitățile organizate și grija educatorilor, instituția contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor din comunitate.

INSTITUTUL ȘTIINȚIFICO-PRACTIC

Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară este un important centru de cercetare amplasat în Maximovca. Activitatea sa este orientată spre dezvoltarea sectorului zootehnic, ameliorarea animalelor și cercetarea în domeniul medicinei veterinare.

MERENI

Populația
4.229 de locitori *(date 2024)*

Suprafața
6.582 ha

Data înființării
25 septembrie 1475

REPERELE LOCALITĂȚII

Mereni – locul unde tradiția prinde viață

Mereni este o localitate în care trecutul și prezentul se întâlnesc prin tradiții, meșteșuguri și inițiative locale. De la patrimoniul păstrat în muzeu și vechile simboluri ale satului până la agroturism, creșterea cailor și antreprenoriat, comunitatea își valorifică rădăcinile și privește cu încredere spre viitor.

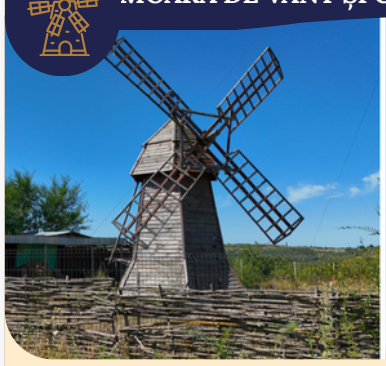
MUZEU ÎN AER LIBER

Muzeul în aer liber păstrează mărturii ale vieții satului de odinioară: o casă tradițională, o fântână cu cumpănă, un vagon de cale ferată și alte obiecte gospodărești. Împreună, acestea formează un spațiu al memoriei și al identității locale.

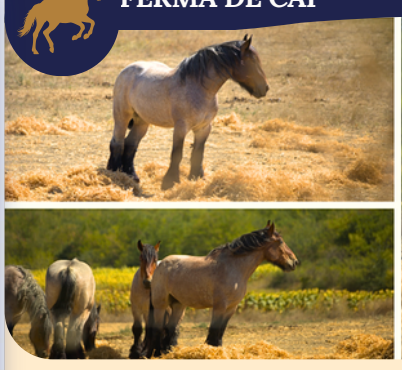
MOARA DE VÂNT ȘI CRUCEA

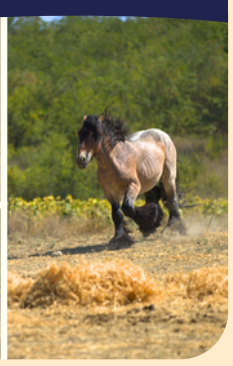

Moara de vânt și crucea înălțată în apropiere au devenit repere vizibile ale localității. Ele evocă munca, credința și legătura oamenilor din Mereni cu tradițiile moștenite de la înaintași.

FERMA DE CAI

Ferma de cai de rasă belgiană, fondată în anul 2010, a devenit o atracție deosebită a localității. Caii impresionează prin forță, frumusețe și eleganță, aducând vizitatorii mai aproape de viața rurală.

CRAMA DIACONU

Așezată într-un cadru pitoresc, Crama Diaconu îmbină podgoria, ospitalitatea și liniștea naturii. Numeroasele soiuri de struguri și atmosfera autentică transformă acest loc într-o destinație potrivită pentru descoperirea tradițiilor viticole.

LIDIA BOJESCU – MEȘTER POPULAR ÎN BRODERIE ȘI ȚESUT

Lidia Bojescu păstrează frumusețea portului popular prin broderie și țesut. Cu răbdare și măiestrie, transformă firele și pânza în lucrări care transmit mai departe tradițiile și identitatea culturală a comunității.

ȘERGHEI CHETRARI – MEȘTER POPULAR ÎN CONFECȚIONAREA OCARINELOR

Serghei Chetrari modelează manual ocarine din lut, îmbinând meșteșugul cu muzica. Prin creațiile și interpretările sale, păstrează vie sonoritatea unui instrument tradițional și o transmite noilor generații.

SALAMER - FABRICAREA PRODUSELOR DIN CARNE

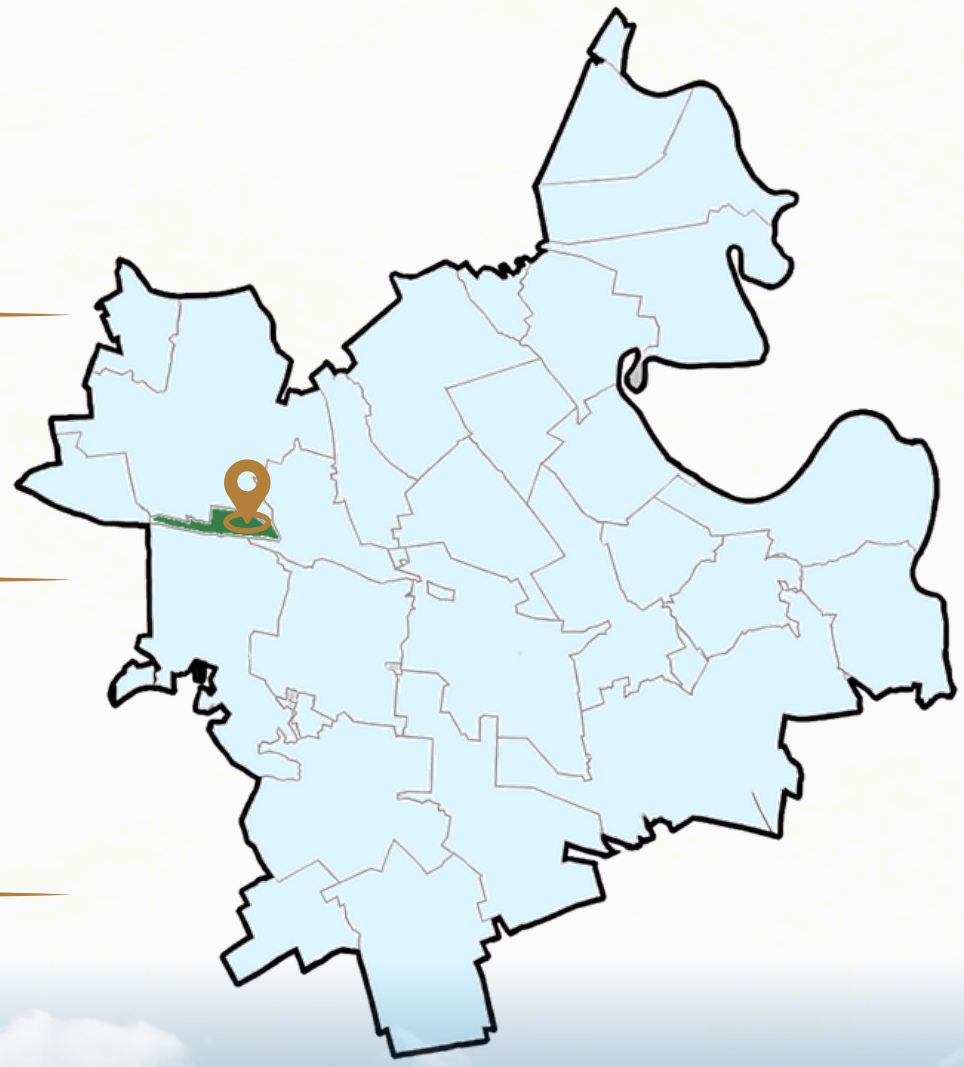
Salamer este o întreprindere locală specializată în procesarea cărnii și producerea mezelurilor. Prin activitatea sa, compania contribuie la dezvoltarea economică a satului și promovează numele localității Mereni în întreaga țară.

MERENII NOI

Populația
1.182 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
456 ha

Data înființării
1885

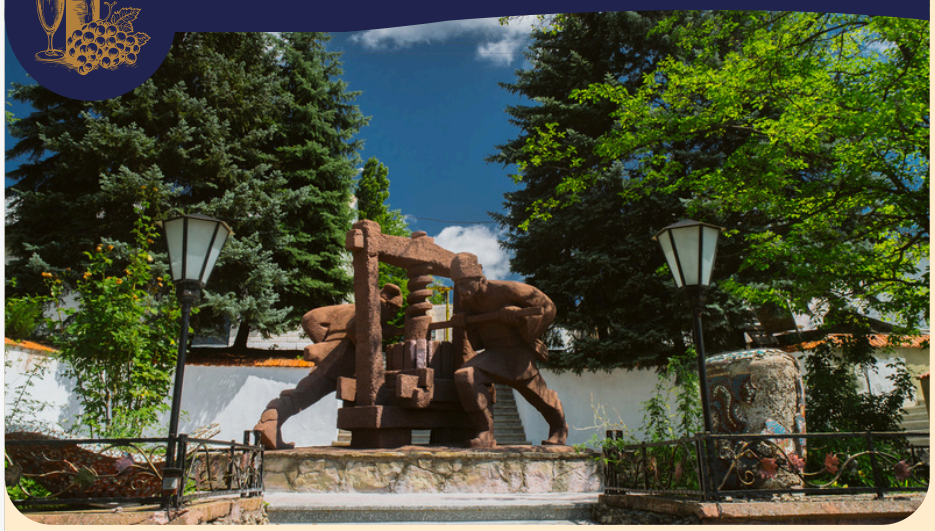
REPERELE LOCALITĂȚII

Merenii Noi – tradiție vitivinicolă și comunitate

Merenii Noi este o localitate în care tradiția rurală se împletește cu o puternică identitate vitivinicolă. Podgoriile întinse, cultura viței-de-vie și patrimoniul vinicol păstrat de-a lungul generațiilor conturează imaginea localității și legătura sa cu aceste meleaguri.

CARLEVANA WINERY

Carlevana Winery reprezintă unul dintre cele mai importante repere ale localității Merenii Noi. Istoria întreprinderii începe în anul 1959, odată cu construirea fabricii de vinuri. De-a lungul timpului, aici s-a dezvoltat o importantă tradiție a producerii și maturării vinurilor, valorificând potențialul viticol al zonei.

PODGORIILE SATULUI MERENII NOI

Peisajul Merenilor Noi este strâns legat de cultura viței-de-vie. Podgoriile din împrejurimile localității reprezintă atât o importantă resursă agricolă, cât și o parte distinctivă a identității acestui teritoriu.

WHITE PARK

Un modern complex de agrement și relaxare, amplasat într-un cadru natural pitoresc, în apropierea orașului Anenii Noi. Piscinele în aer liber, zonele amenajate pentru odihnă și priveliștea asupra câmpurilor transformă White Park într-o destinație apreciată pentru petrecerea timpului liber în sezonul estival.

BISERICA "SF. MARE MUCENIC DUMITRU"

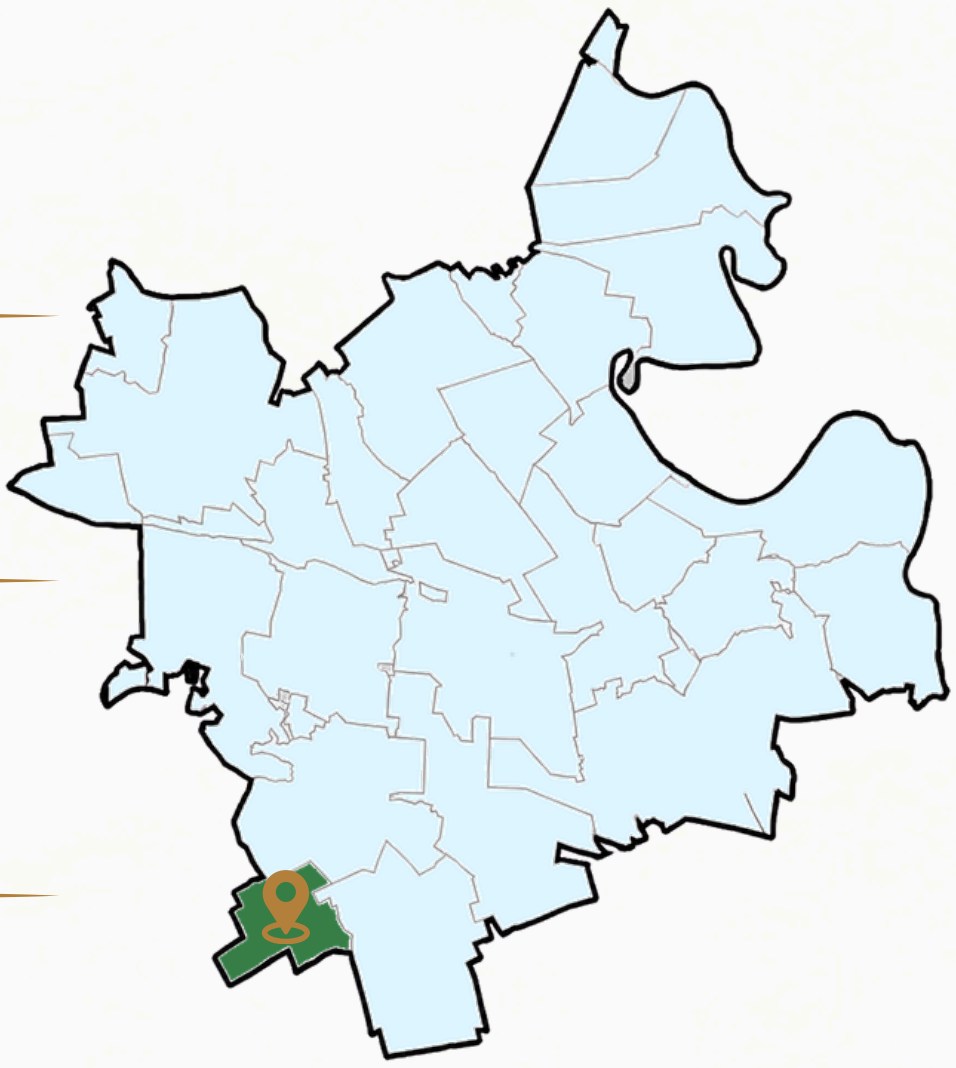
În Merenii Noi, actuala biserică a prins contur la începutul anilor 2000, prin transformarea și amenajarea fostei cazangerii a satului într-un lăcaș de cult. Edificiul a fost adaptat cerințelor bisericești, iar la 8 noiembrie 2016 Sfântul Prestol a fost sfințit. Astfel, comunitatea și-a dobândit propriul loc de rugăciune și viață spirituală.

OCHIUL ROȘ

Populația
240 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
1.708 ha

Data înființării
1872

REPERELE LOCALITĂȚII

Ochiul Roș – rodul pământului și energia viitorului

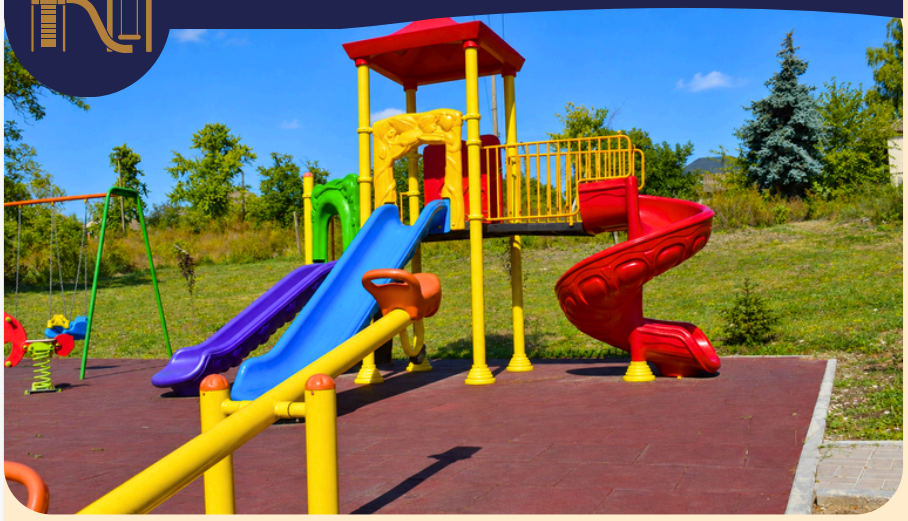
Ochiul Roș este o localitate în care peisajul rural, activitățile agricole și inițiativele moderne se îmbină armonios. Livada de prune, terenul de joacă pentru copii și panourile fotovoltaice reflectă grija pentru valorificarea pământului, dezvoltarea comunității și utilizarea surselor regenerabile de energie.

LIVADA DE PRUNE

Livada de prune completează peisajul agricol al localității și reflectă preocuparea oamenilor pentru cultivarea pomilor fructiferi. În perioada recoltei, ramurile încărcate de fructe oferă o imagine reprezentativă a muncii și bogăției pământului.

TERENUL DE JOACĂ PENTRU COPII

Terenul de joacă oferă copiilor din localitate un spațiu amenajat pentru recreere și petrecerea timpului în aer liber. Echipamentele viu colorate încurajează mișcarea, jocul și socializarea într-un cadru plăcut.

PANOURILE SOLARE

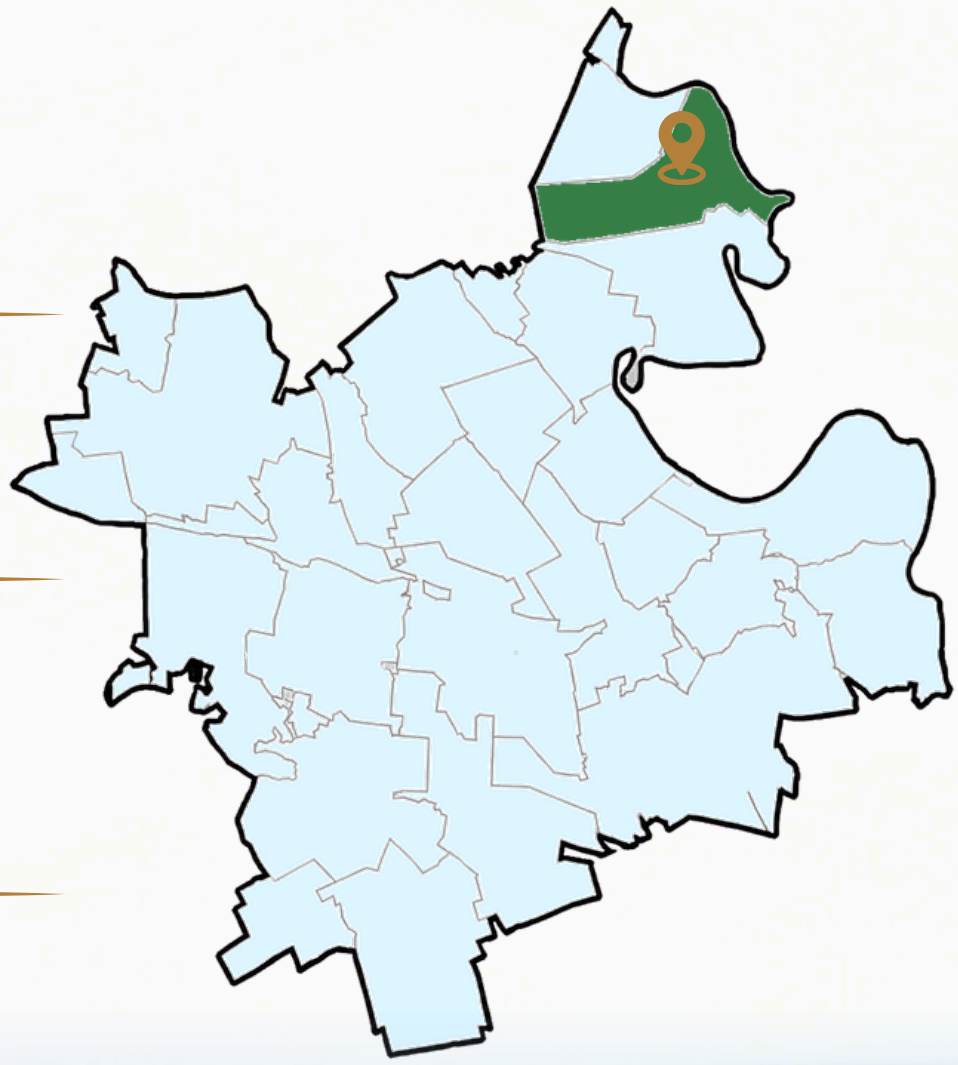
Panourile fotovoltaice valorifică energia soarelui pentru producerea energiei electrice. Acestea reprezintă un exemplu de utilizare a surselor regenerabile și de orientare către tehnologii energetice moderne și sustenabile.

PUHĂCENI

Populația
2.199 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
3.468 ha

Data înființării
1526

REPERELE LOCALITĂȚII

Puhăceni – între Nistru, istorie și tradiție

Potrivit legendei locale, pe stâncile înalte de pe malul opus al Nistrului își făcuse cuib o familie de bufnițe, numite de localnici „puhoace”. Glasul lor devenise atât de familiar oamenilor, încât aceștia își raportau uneori activitățile la cântecul păsărilor. Oaspeții și locuitorii satelor vecine au început să vorbească despre oamenii de lângă „puhoace”, iar în timp denumirea ar fi evoluat spre Puhăceni.

CASA DE CULTURĂ – CENTRUL VIEȚII CULTURALE

Construită în anul 1976, Casa de Cultură din Puhăceni reprezintă principalul spațiu de desfășurare a activităților cultural-artistice ale localității. În ultimii ani, edificiul a beneficiat de lucrări de renovare și modernizare, fiind amenajate spații destinate tinerilor, seniorilor, ansamblului „Nistrenii” și activităților de dans.

RÂUL NISTRU – COMOARA NATURALĂ

Așezat de-a lungul râului Nistru, satul Puhăceni se remarcă prin frumusețea peisajelor, patrimoniul său istoric și viața culturală bogată. Natura, tradițiile și spiritualitatea locului conturează identitatea unei comunități care își păstrează cu grijă valorile și le transmite generațiilor viitoare.

CASA RURALĂ „MILLAVERA”

Reprezintă un loc dedicat ospitalității și valorificării farmecului rural din Puhăceni. Amplasată într-un cadru liniștit și pitoresc, aceasta oferă vizitatorilor posibilitatea de a descoperi frumusețea locului, tradițiile și atmosfera autentică a satului moldovenesc.

BISERICA „MINUNEA SFÂNTULUI ARHANGHEL MIHAIL”

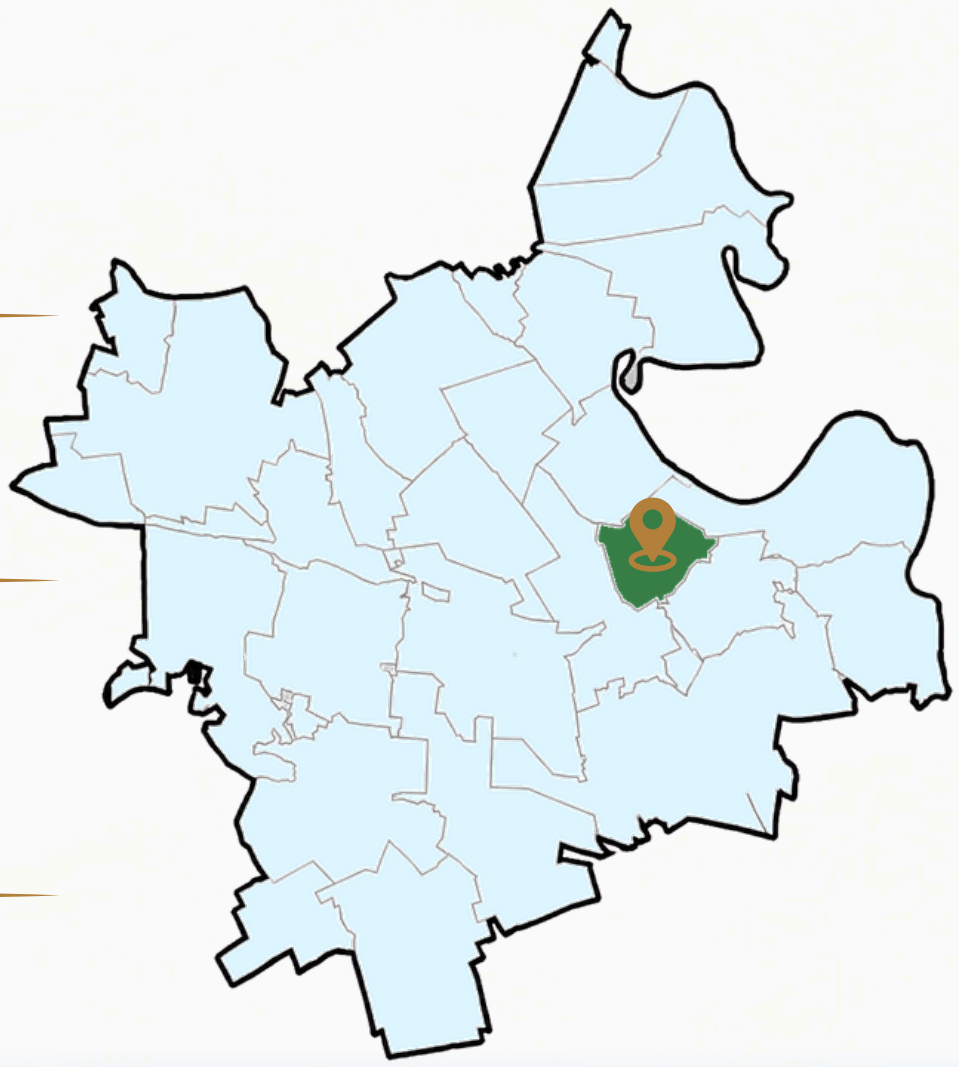
Patrimoniul spiritual al localității este reprezentat de Biserica veche, cu hramul „Minunea Sfântului Arhanghel Mihail”, precum și de Biserica nouă, datată din anul 2010, cu două hramuri. Aceste lăcașuri reprezintă importante repere ale vieții spirituale a comunității.

ROȘCANI

Populația
1.672 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
1.626 ha

Data înființării
1560

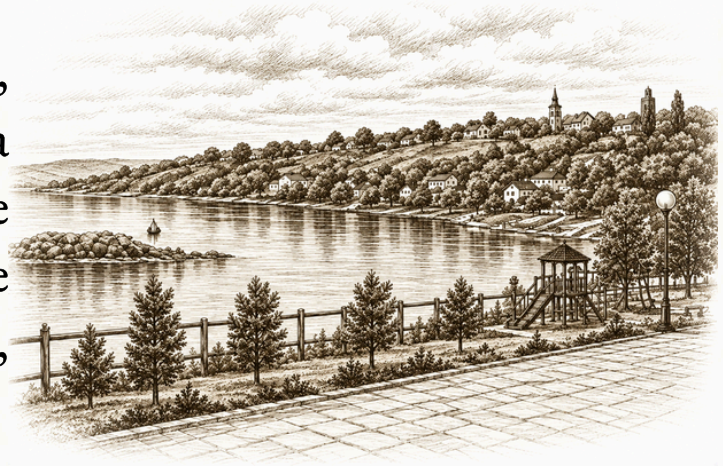

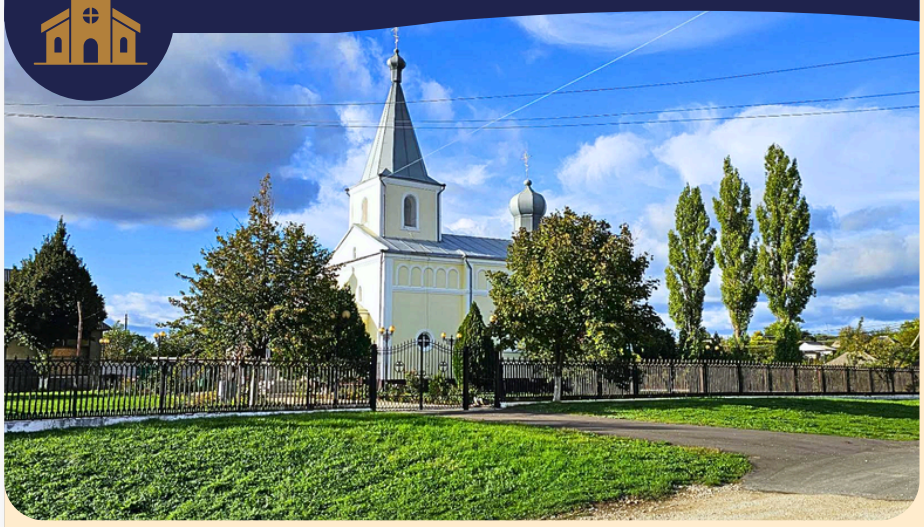
REPERELE LOCALITĂȚII

Roșcani – vatră de oameni și tradiții

Amplasat într-un peisaj pitoresc al raionului Anenii Noi, satul Roșcani îmbină farmecul vetrei tradiționale cu imaginea unei localități care se dezvoltă și își valorifică spațiile comunitare. Dealurile domoale, luciul apei și gospodăriile așezate de-a lungul localității conturează un peisaj rural aparte, în care natura și viața satului se completează armonios.

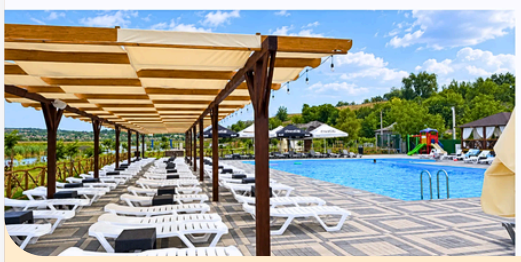
BISERICA „SFÂNTUL IOAN TEOLOGUL”

Credința și tradiția bisericească au însoțit comunitatea din Roșcani de-a lungul secolelor. În 1820, în sat a fost ridicată o biserică din piatră, ctitorită de proprietarul Ilie Catargi, care a servit comunitatea până la distrugerea sa în 1944, în timpul războiului. Actualul lăcaș continuă această îndelungată tradiție spirituală, păstrând legătura dintre trecutul și prezentul localității.

RIVIERA PARK

Riviera Park este un spațiu de recreere și agrement amenajat într-un cadru natural pitoresc. Priveliștea asupra apei și împrejurimilor transformă zona într-un loc atractiv pentru odihnă, plimbări și petrecerea timpului în aer liber.

PARCUL LA DĂNUȚ

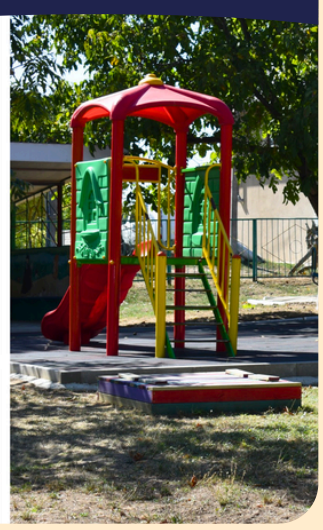

Parcul „La Dănuț” este un spațiu de recreere și socializare din localitatea Roșcani. Amenajat într-un cadru plăcut, acesta oferă locuitorilor posibilitatea de a petrece timpul în aer liber.

GRĂDINIȚA DE COPII „SCUFIȚA ROȘIE”

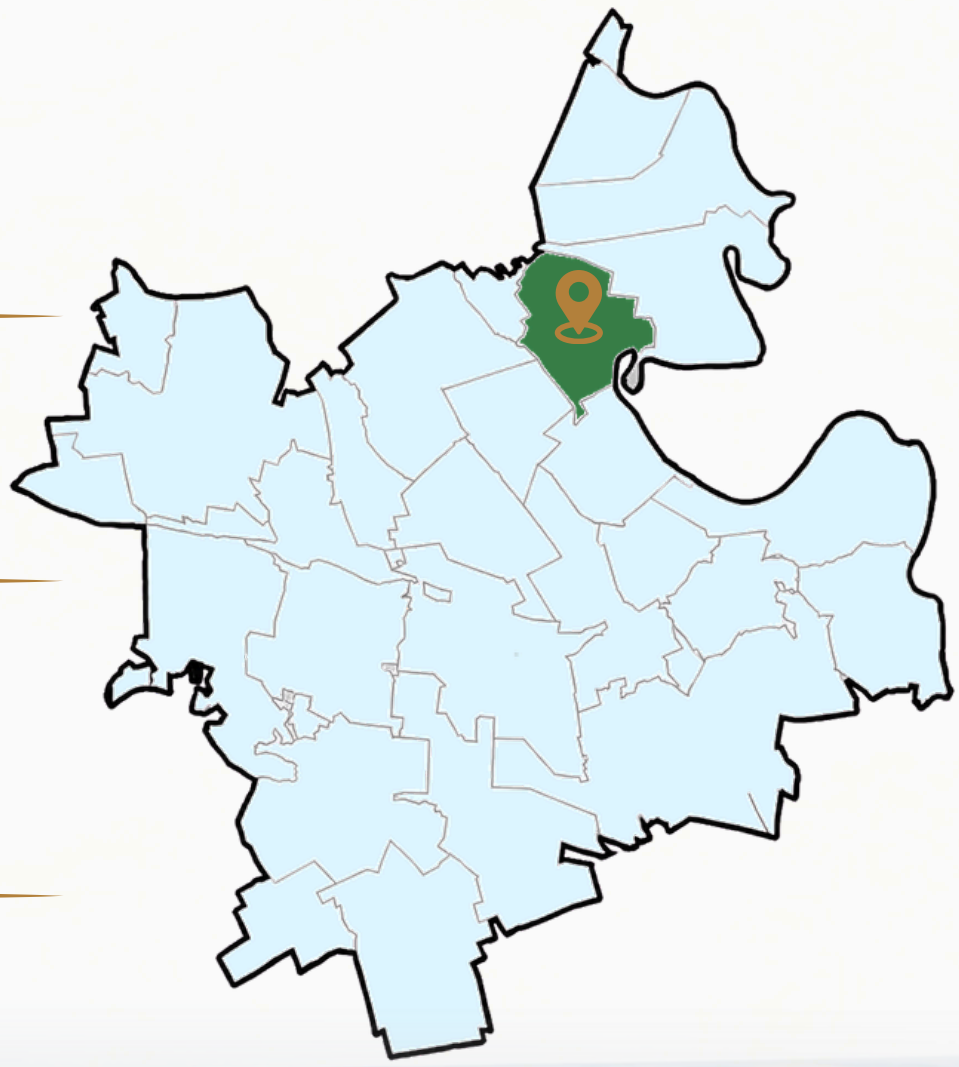
Grădinița de copii „Scufița Roșie” este instituția în care cei mici beneficiază de educație, îngrijire și activități potrivite vârstei. Prin implicarea educatorilor, grădinița contribuie la dezvoltarea armonioasă și pregătirea copiilor pentru școală.

SPEIA

Populația
1.621 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
2.404 ha

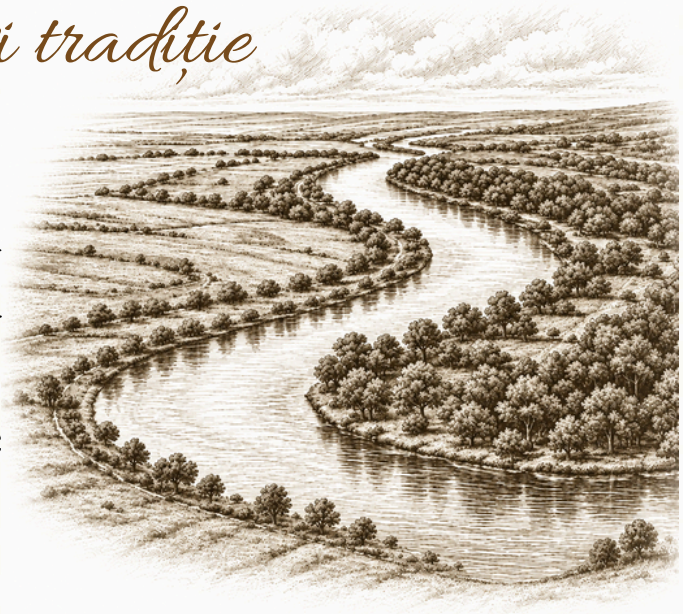
Data înființării
1619

REPERELE LOCALITĂȚII

Speia – între Nistru, istorie și tradiție

Situată pe malul drept al Nistrului, într-un loc în care râul desenează două cotituri spectaculoase, Speia este o localitate cu rădăcini adânci și o istorie aparte. Moștenirea familiei Leonard, vechile îndeletniciri și tradițiile păstrate de comunitate conturează identitatea satului și legătura sa cu aceste locuri.

IZVORUL „VIIȘOARA”

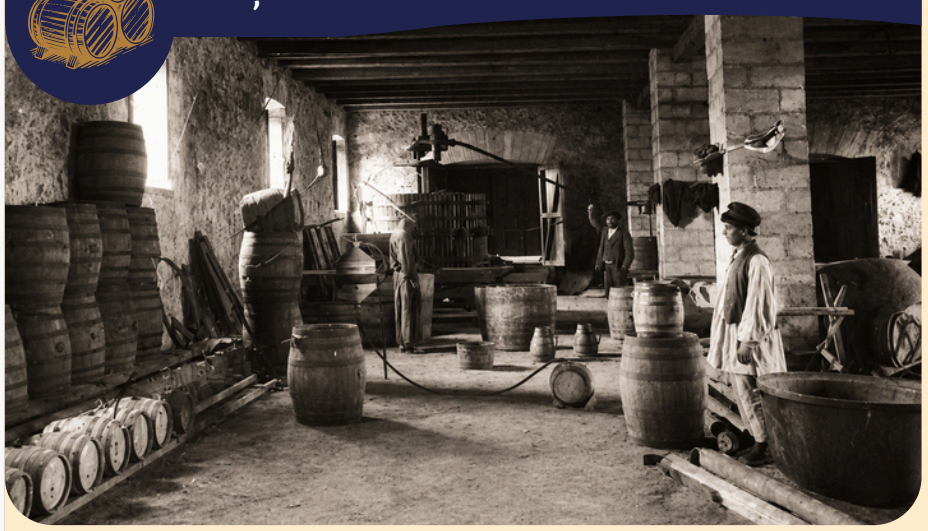
Cunoscut și drept Izvorul lui Pavel Leonard, acest loc păstrează memoria unei familii strâns legate de istoria satului Speia. Izvorul a fost restaurat și amenajat în anul 2009, devenind un reper al patrimoniului local.

TRADIȚII PĂSTRATE CU GRIJĂ

La Speia, tradițiile continuă să fie transmise din generație în generație. Șezătorile de iarnă, încondeierea ouălor, confecționarea mărțișoarelor și coacerea pâinii în cuptor păstrează vii obiceiurile comunității și valorile moștenite de la înaintași.

MOȘTENIREA FAMILIEI LEONARD

Pavel Leonard a avut un rol important în dezvoltarea viticulturii și vinificației la Speia, aducând din Franța soiuri valoroase de viță-de-vie. În anul 1886 a construit primul beci pentru păstrarea vinului, urmat de alte două beciuri în anii 1888 și 1891.

CULTIVAREA LEGUMELOR ÎN SERE

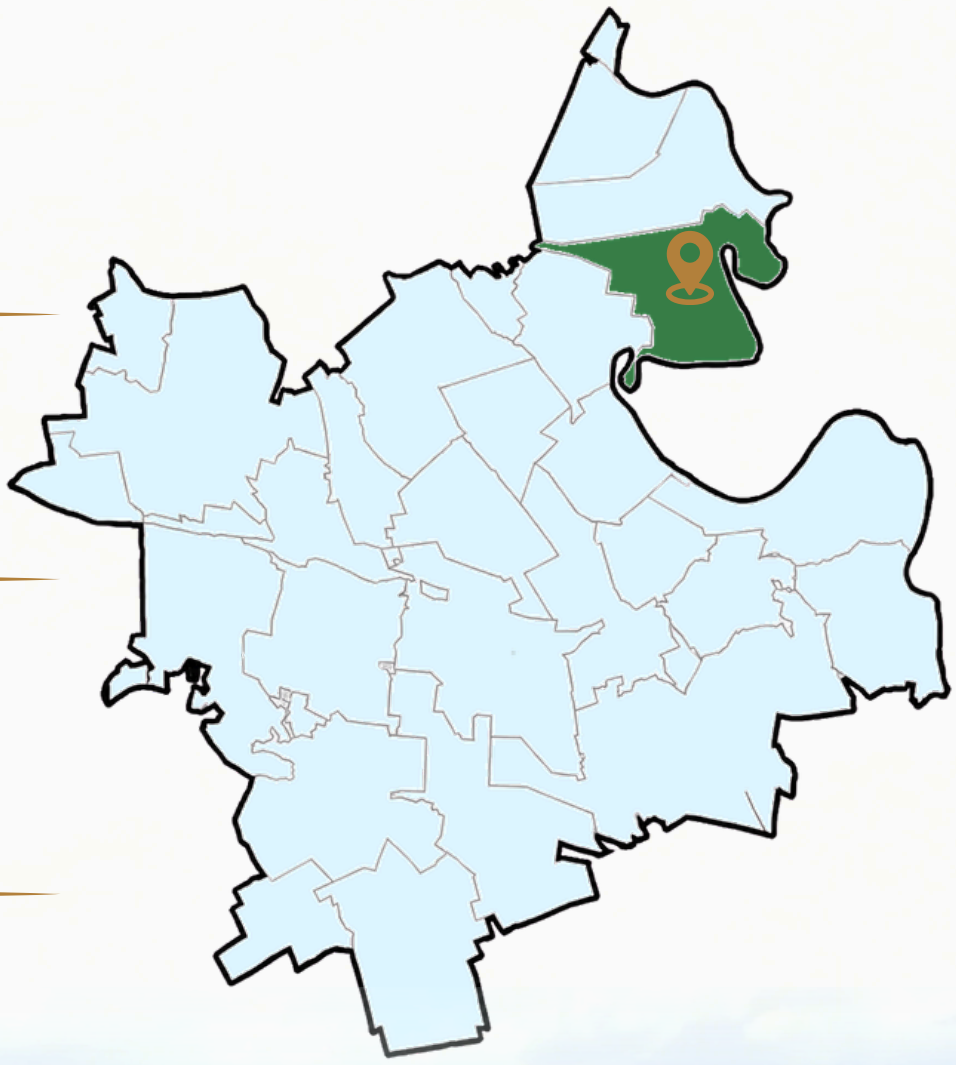
În localitatea Speia, cultivarea legumelor în sere reprezintă o activitate importantă pentru gospodăriile și producătorii locali. Roșiile și alte legume sunt îngrijite cu atenție, contribuind la dezvoltarea agriculturii și la valorificarea muncii oamenilor din comunitate.

ȘERPENI

Populația
2.104 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
4.342 ha

Data înființării
15 decembrie 1517

REPERELE LOCALITĂȚII

Șerpeni – între Nistru, istorie și comunitate

Satul Șerpeni, situat pe malul drept al Nistrului, este o localitate în care istoria, tradițiile și viața comunității se împletesc armonios. Legătura cu fluviul Nistru, memoria evenimentelor din trecut, ospitalitatea oamenilor și preocuparea pentru activitățile culturale și sportive conturează identitatea aparte a satului.

COMPLEXUL MEMORIAL „CAPUL DE POD ȘERPENI”

Complexul Memorial „Capul de Pod Șerpeni” păstrează memoria luptelor desfășurate în această zonă în anul 1944 și a celor căzuți pe câmpul de luptă. Astăzi, complexul reprezintă unul dintre cele mai importante repere istorice ale localității și un loc al recunoștinței și comemorării.

PENSIUNEA ANCUȚEI

Pensiunea Ancuței completează imaginea turistică a localității, oferind oaspeților posibilitatea de a descoperi liniștea și frumusețea zonei. Atmosfera primitoare și apropierea de natură transformă acest loc într-un reper al ospitalității din Șerpeni.

BISERICA „SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE”

Tradiția bisericească din Șerpeni este atestată documentar încă din 1796. Vechea biserică din lemn a fost urmată, în 1873, de un lăcaș din piatră, distrus în timpul luptelor din 1944. După decenii în care satul a rămas fără biserică, comunitatea a ridicat între 1991–1992 actualul lăcaș, păstrând hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” și ducând mai departe tradiția spirituală a localității.

COMPLEXUL SPORTIV ȘERPENI

Complexul Sportiv Șerpeni este un spațiu dedicat mișcării, competiției și promovării unui mod activ de viață. Prin activitățile desfășurate aici, sportul aduce împreună copiii, tinerii și întreaga comunitate, cultivând spiritul de echipă și dorința de performanță.

PLĂCINTA RECE DE ȘERPENI

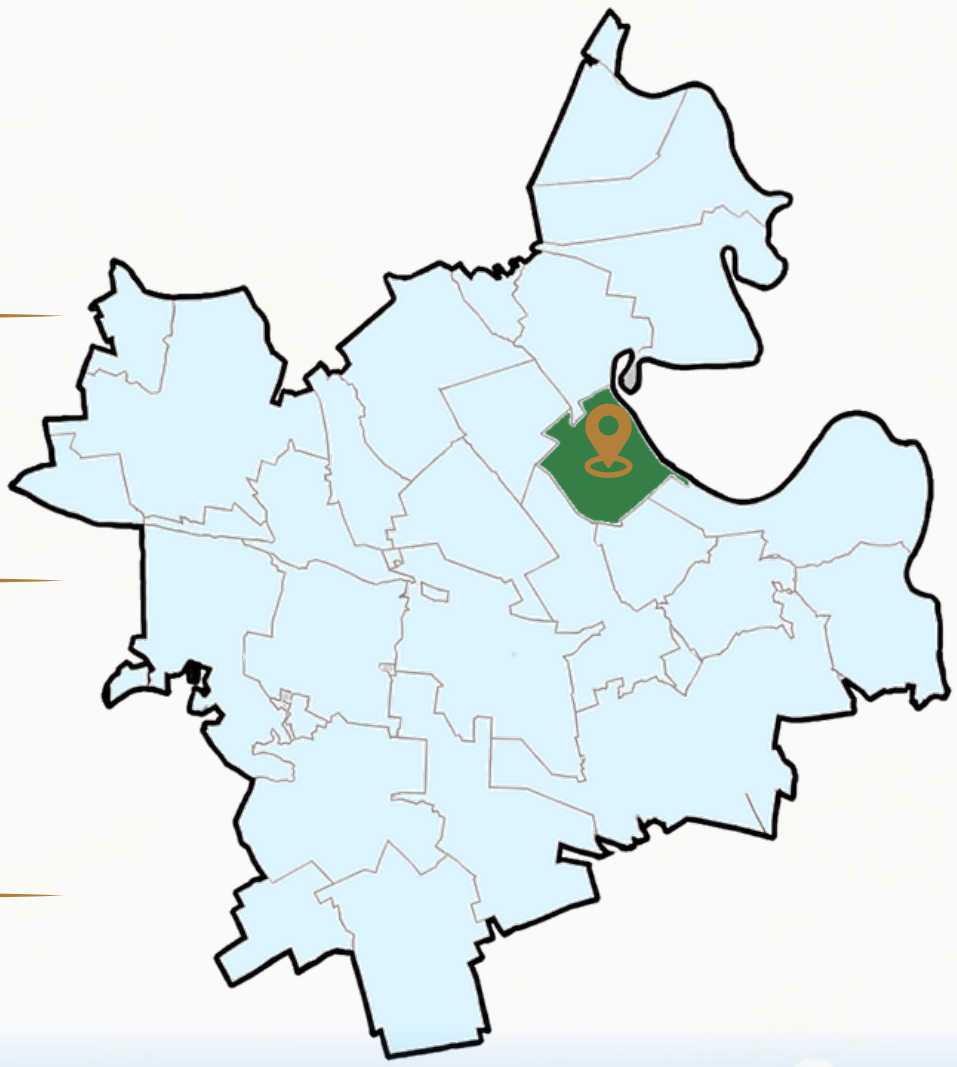
Plăcinta rece de Șerpeni este o specialitate gastronomică tradițională a localității Șerpeni, înregistrată ca element de gastronomie locală și păstrată cu grijă de gospodinele satului, fiind transmisă din generație în generație. Coaptă în forme rotunde, aceasta se remarcă prin marginile zimțate, culoarea cafeniu-bronzată și gustul său deosebit.

TELIȚA

Populația
819 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
2.149 ha

Data înființării
17 august 1579

REPERELE LOCALITĂȚII

Telița – între tradiție, natură și viitor

Amplasată într-un cadru pitoresc al raionului Anenii Noi, Telița este o localitate în care trecutul și prezentul se întâlnesc armonios. Tradițiile păstrate de comunitate, spațiile de recreere și elementele moderne conturează imaginea unui sat care își valorifică rădăcinile și privește cu încredere spre viitor.

MUZEUL SATULUI

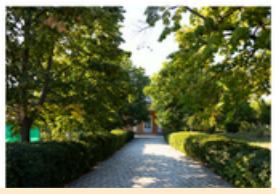
Muzeul satului păstrează mărturii ale vieții de odinioară, reunind obiecte gospodărești, țesături, covoare, fotografii și alte elemente tradiționale. Prin patrimoniul său, muzeul contribuie la păstrarea memoriei și identității comunității.

PARCUL DE AGREMENT

Parcul reprezintă un spațiu de liniște și recreere pentru locuitorii satului. Aleile amenajate, băncile și vegetația creează un cadru plăcut pentru plimbări, întâlniri și petrecerea timpului liber.

ZONA DE ODIHNĂ

Amenajate într-un cadru natural liniștit, foișoarele oferă locuitorilor și vizitatorilor un spațiu potrivit pentru odihnă și petrecerea timpului în aer liber. Ele completează frumusețea peisajului și creează un loc primitor pentru comunitate.

TURBINA EOLIANĂ

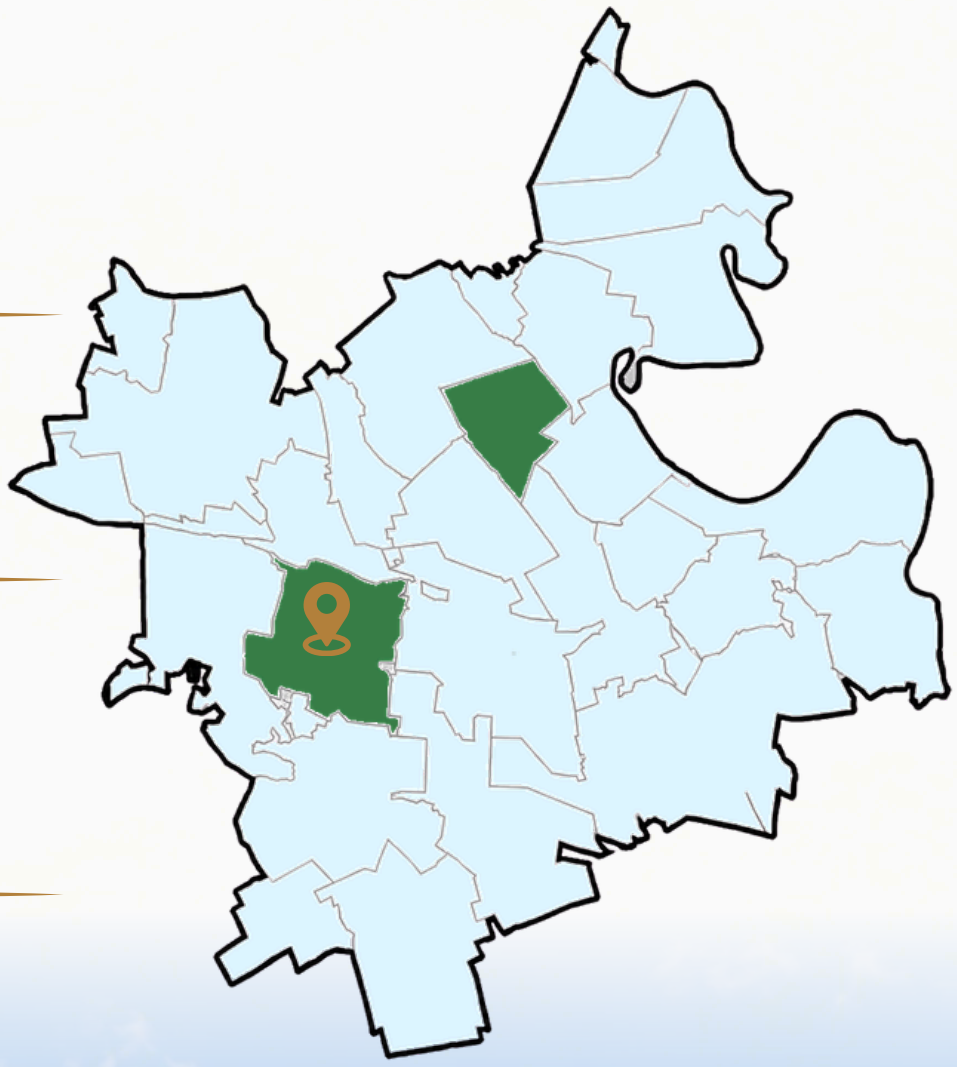
Turbina eoliană reprezintă una dintre imaginile moderne ale localității, evidențiind valorificarea resurselor naturale și orientarea către energia regenerabilă. Prezența sa în peisaj creează un contrast aparte între caracterul rural al zonei și tehnologiile contemporane.

ȚÎNȚĂRENI

Populația
2.470 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
5.686 ha

Data înființării
1659

REPERELE LOCALITĂȚII

Țînțăreni – copilărie, gust și inițiativă

Menționat documentar în anul 1659 sub numele de Luțeni, satul Țînțăreni este o comunitate în care tradiția se îmbină cu inițiativa locală. Instituțiile dedicate copiilor, spațiile de recreere și afacerile dezvoltate aici reflectă grija oamenilor pentru educație, bunăstare și păstrarea gusturilor autentice.

PLĂCINTĂRIA „LA LENUȚA”

Plăcintăria „La Lenuța” promovează gustul plăcintelor moldovenești printr-un concept modern de servire de tip drive-through. Amplasată lângă traseu, plăcintăria a devenit un popas apreciat de călători și un reper gastronomic al localității.

CASA DE CULTURĂ

Casa de Cultură din Țînțăreni reprezintă un important centru al vieții culturale și comunitare. Aici sunt organizate spectacole, sărbători, activități artistice și alte evenimente care reunesc locuitorii și contribuie la păstrarea tradițiilor locale.

GRĂDINIȚA „ANDRIEȘ”

Grădiniță „Andrieș” oferă copiilor un mediu primitor, sigur și prietenos. Prin activitățile educative și grija cadrelor didactice, instituția sprijină dezvoltarea armonioasă a celor mici și pregătirea lor pentru următoarele etape ale vieții.

TEREN DE JOACĂ

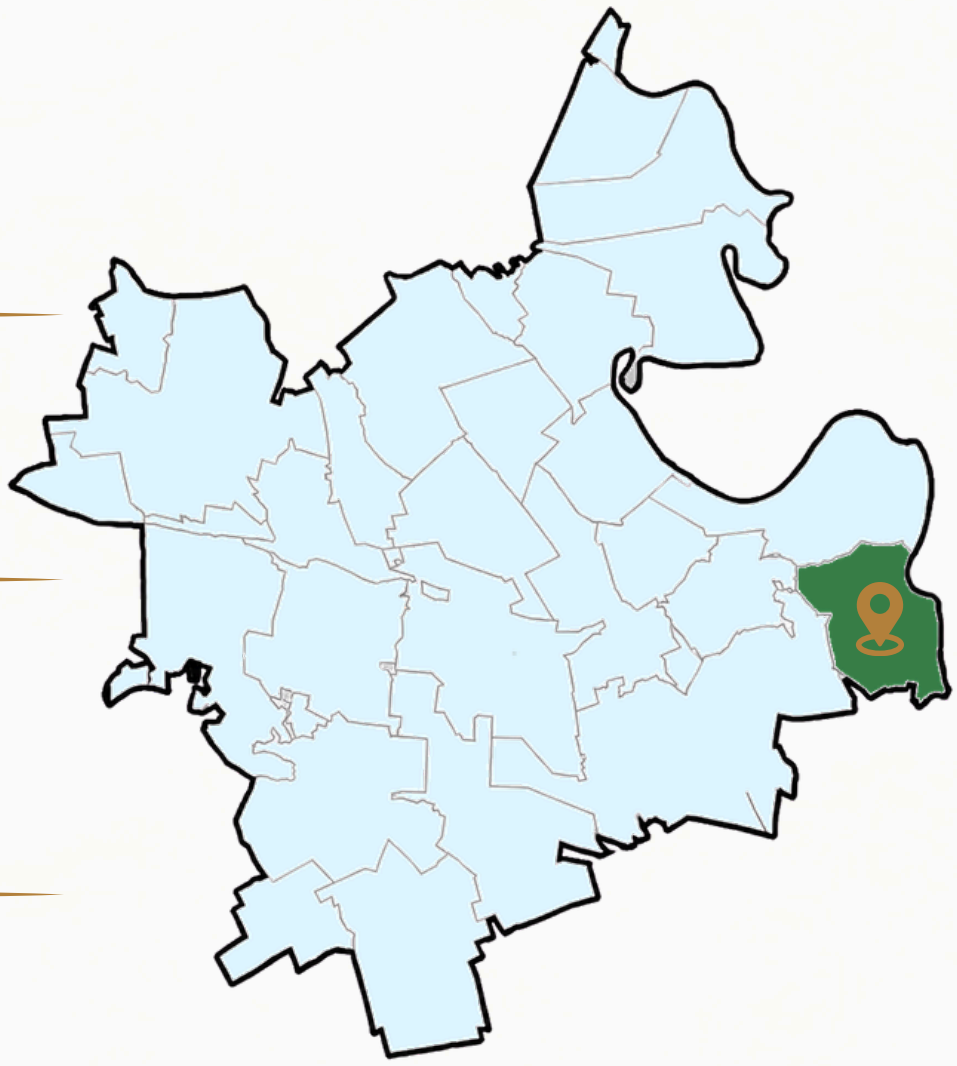
Terenul de joacă este un spațiu dedicat mișcării, jocului și prieteniei. Toboganele, leagănele și celelalte instalații le oferă copiilor posibilitatea de a petrece timpul în aer liber și de a se bucura împreună de copilărie.

VARNIȚA

Populația
3.818 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
2.721 ha

Data înființării
15 ianuarie 1560

REPERELE LOCALITĂȚII

Varnița – istorie regală pe malul Nistrului

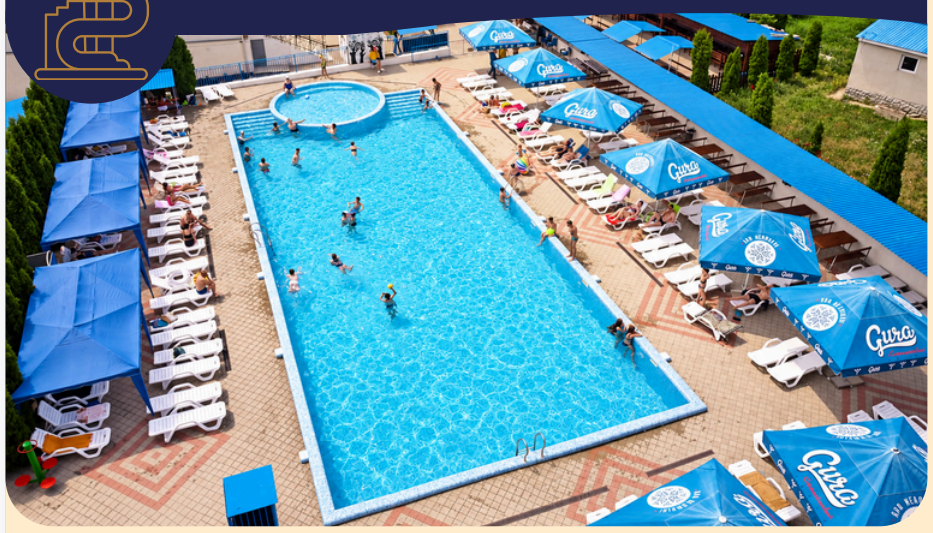
Localitatea Varnița, așezată pe malul Nistrului, se remarcă printr-un trecut deosebit. Între anii 1711 și 1713, aici s-a aflat tabăra regelui suedez Carol al XII-lea. Astăzi, patrimoniul istoric, frumusețea peisajelor și posibilitățile de agrement definesc identitatea acestei localități

MONUMENTUL REGELUI CAROL AL XII-LEA

Monumentul amintește de ședederea regelui suedez Carol al XII-lea la Varnița, în perioada 1711–1713. Ridicat pe locul presupusei sale tabere, acesta reprezintă un reper istoric deosebit și păstrează legătura localității cu istoria europeană.

OASIS PARK

Oasis Park este un complex de agrement destinat relaxării și petrecerii timpului liber. Piscinele, spațiile amenajate și atmosfera primitoare îl transformă într-un loc apreciat de familii și vizitatori în timpul sezonului estival.

VIO-PARC VARNIȚA

Vio-Parc Varnița este un proiect ecologic bazat pe principiile permaculturii. Întins pe aproximativ 27 de hectare și având cinci lacuri, parcul este destinat cultivării plantelor medicinale și valorificării responsabile a resurselor naturale.

CANOE PE NISTRU

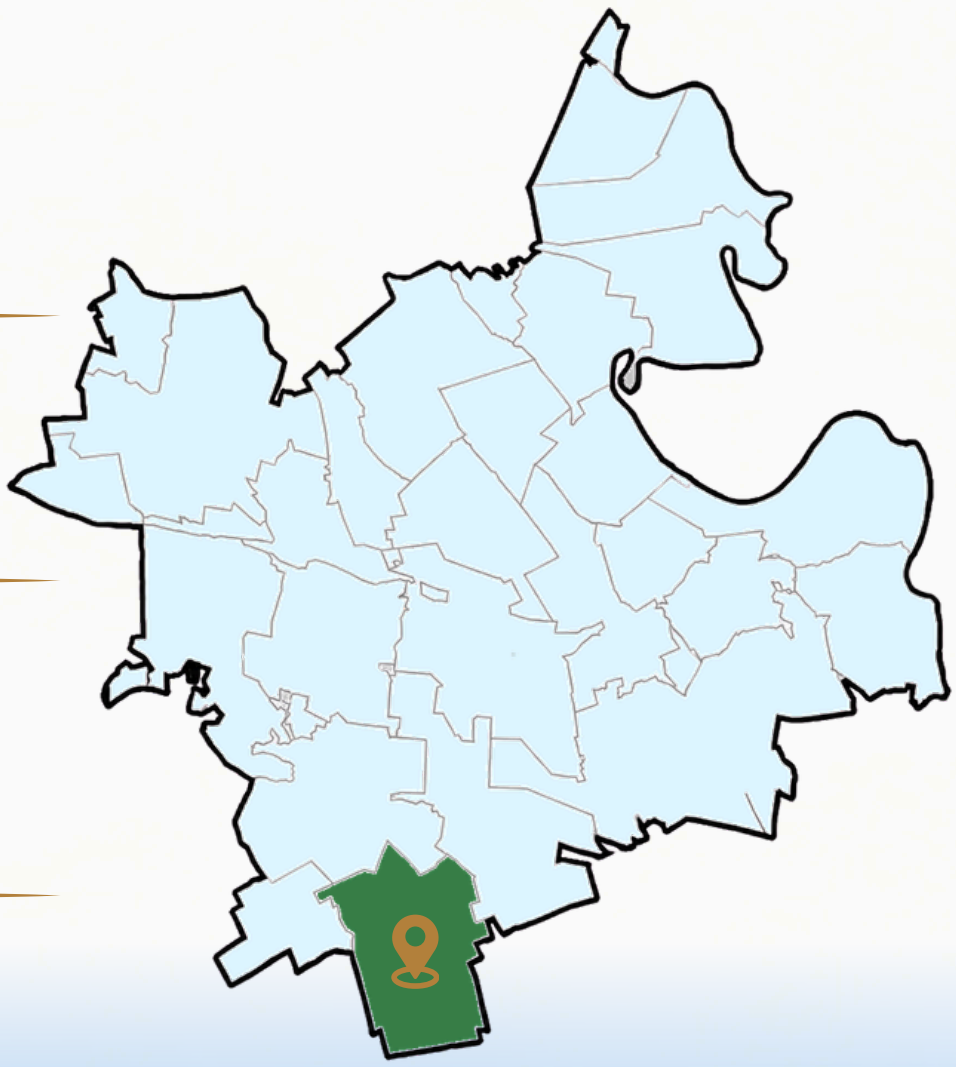
Pe malul Nistrului, copiii și tinerii practică sportul cu vâsle sub îndrumarea antrenorului Mihail Kitaica. Inițiativa contribuie la promovarea unui mod de viață activ și oferă participanților posibilitatea de a descoperi frumusețea fluviului prin sport.

ZOLOTIEVCA

Populația
561 de locuitori *(date 2024)*

Suprafața
4.443 ha

Data înființării
1860

REPERELE LOCALITĂȚII

Zolotievca – tradiție, comunitate și peisaje rurale

Zolotievca îmbină liniștea peisajului rural cu locurile importante pentru viața comunității. Grădinița, Casa de Cultură, iazul și ansamblul religios de la intrarea în localitate reflectă grija pentru educație, păstrarea tradițiilor și valorificarea spațiului local.

GRĂDINIȚA

Grădinița din Zolotievca oferă copiilor un mediu destinat educației, jocului și dezvoltării armonioase. Spațiul exterior, amenajat cu echipamente de joacă, contribuie la petrecerea activă și plăcută a timpului în aer liber.

CASA DE CULTURĂ

Casa de Cultură reprezintă un spațiu important pentru activitățile artistice și viața comunitară a localității. Aici pot fi organizate spectacole, sărbători și diverse manifestări care reunesc locuitorii și contribuie la păstrarea tradițiilor locale.

IAZUL

Iazul completează peisajul natural al localității Zolotievca și oferă un cadru liniștit, înconjurat de vegetație și terenuri agricole. Luciul apei și împrejurimile rurale contribuie la farmecul și identitatea peisagistică a satului.

RĂSTIGNIREA ȘI FÂNTÂNA DE LA INTRARE

Ansamblul format din răstignire și fântână întâmpină călătorii la intrarea în localitate. Prin simbolurile sale religioase și arhitectura tradițională, acesta exprimă credința comunității și respectul pentru valorile spirituale.

Cuprins

NOTĂ EDITORIALĂ **1**

RAIONUL ANENII NOI **2–3**

PREȘEDINȚII RAIONULUI ANENII NOI .. **4**

INSTITUȚII DE INTERES RAIONAL **5–7**

SUMMITUL COMUNITĂȚII POLITICE EUROPENE 2023 ..... **8**

LOCALITĂȚILE RAIONULUI

Anenii Noi **9–10**

Botnărești **11–12**

Bulboaca **13–14**

Calfa **15–16**

Chetrosu **17–18**

Chirca **19–20**

Ciobanovca **21–22**

Cobusca Nouă **23–24**

Cobusca Veche **25–26**

Delacău **27–28**

Floreni **29–30**

Geamăna **31–32**

Gura Bîcului **33–34**

Hîrbovăț **35–36**

Maximovca **37–38**

Mereni **39–40**

Merenii Noi **41–42**

Ochiul Roș **43–44**

Puhăceni **45–46**

Roșcani **47–48**

Speia **49–50**

Șerpeni **51–52**

Țelița **53–54**

Țînțăreni **55–56**

Varnița **57–58**

Zolotievca **59–60**

APRECIERI ȘI RECUNOȘTINȚĂ **62**

APRECIERE ȘI RECUNOȘTINȚĂ

Elaborarea Cărții de identitate a raionului Anenii Noi
a fost realizată în cadrul proiectului cultural:

„ANENII NOI – 35 DE ANI DE INDEPENDENȚĂ: MEMORIE, TRADIȚIE, COMUNITATE”

Realizarea acestei publicații a fost posibilă prin implicarea și colaborarea mai multor structuri și instituții publice, reunind eforturile dedicate documentării, promovării și valorificării identității, patrimoniului și tradițiilor comunităților din raionul Anenii Noi.

Exprimăm sincere mulțumiri tuturor primăriilor, instituțiilor de cultură, bibliotecilor, muzeelor, meșterilor populari și locuitorilor raionului care au contribuit cu informații, fotografii, materiale documentare și mărturii la realizarea acestei lucrări.

Mulțumim tuturor celor care, prin implicare și responsabilitate, contribuie la păstrarea memoriei locale, promovarea patrimoniului și transmiterea valorilor comunitare către generațiile viitoare.

ECHIPA PROIECTULUI:

Consiliul raional Anenii Noi - *inițiator și susținător al proiectului cultural*
Alexandru MOISEI – *Președintele raionului*
Ina PAȘCAN – *Vicepreședinta raionului*
Cristina BOICU – *Vicepreședinta raionului*

Direcția Economie, Dezvoltare Regională și Atragerea Investițiilor - *autor al proiectului cultural*
Nadejda SÎRBU – *Șefa Direcției*
Ghenadie SCOBIOALĂ – *Specialist superior*

Secția Cultură, Turism, Tineret și Sport - *implementator al proiectului cultural și coordonator al elaborării Cărții de Identitate a raionului Anenii Noi*
Ana MUNTEANU – *Șefa Secției*

ECHIPA EDITORIALĂ:

Eduard GRAJD – *Concepție editorială, design grafic și machetare (specialist superior)*
Maria MARINIUC –*Redactare și revizuire editorială (specialistă principal)*
Dumitru FURDUI – *Fotograf (specialist, IP Palatul de Cultură Anenii Noi)*

PROIECT CULTURAL
„ANENII NOI – 35 DE ANI DE INDEPENDENȚĂ: MEMORIE, TRADIȚIE, COMUNITATE”
Finanțat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova
prin Programul Național *„Acces la Cultură”*
Anenii Noi, 2026

anenii-noi.md

facebook.com/consiliul.raional.anenii.noi

tiktok.com/@consiliul.raional1